

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. KEDD, május 3.

120 112. szám

Telefon: Kladohivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52
Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délbén

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg. 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovan trg. 5. (Minerva-palota)

KÖZBESZÓLÁS

A Vajdaság felekezeti békéjének lélekemelő megnyilvánulása volt az a fényes ünnepség, amelynek keretében Budanovich Lajos bácskai apostoli adminisztrátort püspökké szentelte fel Pellegrinetti pápai nuncius. Valamennyi nagyobb hitfelekezet reprezentánsai résztvettek a felavató istentiszteleten és megilletődötten engedték át magukat a felszentelési szertartások májusi hatását. A legnagyobb, a legimpozánsabb internacionálénak, a katolicizmusnak lelke szárnyalt vasárnap Szubotica fölött és a lakosság vallás-különbség nélkül ünnepelte az új egyházfejedelmet, aki térdelő püspökök között arca borult az oltár előtt annak jeléül, hogy a pápa által ráruházott diszes méltóság legszebb ékesége a krisztusi alázatosság. Nincs senki, akire mély benyomást ne tette a püspökké avatás egyszerű külsőségeinek szimbolikus jelentősége és a ceremóniának az a misztikuma, amelyben mintha a mindenség titokzatos hatalma morajlana. A béke, a szeretet és az istenség eszméjének kultuszában összeharoló interkonfessionális megértés ünnepe volt a szubotikai püspökszentelés.

Az istentiszteletet követő társaságban Sztipics Károly dr. főispán-polgármester történelmi tények mondták, hogy felszentelték az első szubotikai püspököt és kiemelte a város polgárságának s az egész egyházmegyének tiszteletét lelkipásztorai iránt. Sztrilich Béla, a szubotikai kerület képviselője sokszázezer magyar katolikusként nevében magyarul köszöntötte az új püspököt és mint ritka esetet hangsúlyozta, hogy Budanovich Lajost a saját ereje és értéke juttatta a püspöki székbe. — Léhaság, békétlenség, kenyérharc dul — mondotta Sztrilich — és nem az érdem, hanem a protekció dönt a méltóságok elnyerésénél, de annál nagyobb az egyházmegye öröme, hogy ezúttal tisztán az arravalóság érvényesült. Budanovich Lajos nagy nehézségek, sőt veszélyek közt szervezte meg az egyházmegyét, bátran sikra szállt egyházáért és ezeknek az uttörő szolgálatoknak jutalmául lett ő az első szubotikai püspök.

Sztrilich Béla szavait a püspökszentelésen tulmenő jelentőséggel ruházta fel az a körülmény, hogy ez a kiváló és népszerű politikus nevezetes szerepet játszik abban a most folyó átszervezési munkában, amelynek célja a vajdasági közállapotok konszolidálása. A közigazgatási, adózási és minden egyéb gazdasági mizériák egyik alapvető oka a Vajdaságban, hogy az érdem helyét az összeköttetéseket kamatoztató ügyesség és a pártok uszályába kapaszkodó ravaszság bitorolja. A rendszinálásnak az az alfája, hogy a szakértelmet, a rátermettséget és lelkismeretességet vissza kell helyezni jogaiába. Aki hiányos képzettségénél vagy más defektusoknál fogva nem alkalmas arra, hogy az állásával járó kötelességeknek eleget tegyen, ne öltözködhessék a honmentés tőrgájába és ne pótolhassa a kvalifikációt az uralkodó párt körüli kortesloholással. Különösen pedig egyetlen tisztviselő se erőszakoskodhassék azon a címen, hogy neki a

fővárosban jó nexusai vannak. Mindaz, ami eddig az új kormány részéről a Vajdaság közigazgatásának reorganizálása terén történt, azt a reményt kelti, hogy az illetékes ténye-

zők komoly elszánással fogtak hozzá a vajdasági bajok kuforrásának, a rossz közigazgatásnak szanálásához. A közvélemény bizalommal várja, hogy a vajdasági közigazgatásra vo-

natkozólag is valósuljon meg az érdem jogáról vallott elv, amelynek olyan plasztikus szavakkal adott kifejezést Sztrilich Béla a püspökszentelés alkalmából.

Lemondatják a spanyol trónörökös

A király kívánságára harmadszülött kiskoru fia lesz az új trónörökös

Párisból jelentik: A Matin jelenti Madridból, hogy

Alfonz király megegyezett Primo de Riverával, hogy a trónöröklés átszálljon harmadszülött fiára.

Juan infánsra, minthogy két bátyja, Alfonz és Jaime betegesek, tehát nem volna kívánatos, hogy kettőjük közül bármelyikük is trónra kerüljön, mert

ez könnyen zavarokat idézhetne elő.

Ezt a megállapodást úgy az udvar, mint a diktatura egyelőre titkolja, mert még nincs tisztázva, hogy milyen formában történjék a két infáns lemondása és azért is, mert Juan még csak tizenéves és így az alkotmány szerint három év kell még nagykorúságáig. Bizonyos

véleményeltérések vannak a

király és a diktatura között a trónörökös-változás technikai keresztülvitele tekintetében.

Alfonz király a trónöröklés kérdését ünnepélyes keretek között, a nemzetgyűlés által hozandó alkotmánytörvény alapján akarja kihirdetni, míg Primo de Rivera miniszterelnök elégendőnek tartja magát a királyi rendeletet is.

Őfelsége a király elnökölt a minisztertanács hétfői ülésén

A miniszterek referáltak Őfelségének resszortjuk ügyeiről — A minisztertanács ülés után Vukicsevics Velja miniszterelnök kihallgatásán jelent meg a király előtt

A külpolitikai helyzet tisztázása után írják ki a választásokat

Beogradból jelentik: A minisztertanács hétfőn délután fél öttől fél hétig a királyi palotában Őfelsége a király elnöklése alatt ülést tartott. Vukicsevics Velja miniszterelnök, akit Őfelsége a minisztertanács ülés után fél óras audiencián fogadott, a kihallgatás után elmondta az újságíróknak, hogy a minisztertanács a kormány egyes tagjai referáltak Őfelségének a resszortjukba tartozó ügyekről. A minisztertanács olyan jellegű volt, hogy azon határozatot nem hoztak, hanem a miniszterek csak jelentést tettek Őfelségének. A miniszterek hivatali rangjuk sorrendjében tettek meg jelentésüket: először Vukicsevics Velja miniszterelnök, majd Marinkovics Voja külügyminiszter, Hadzics Szevan hadügyminiszter, Kumanudi Koszta erdő- és bányügyi, Srskics Milán igazságügyi és Sumenkovics Ilja építésügyi miniszter. A kormány többi tagjai a keddi délutáni folytatolagos minisztertanács ülésen fogják megtenni jelentésüket. A keddi minisztertanács ülésen a miniszterelnökön kívül csak azok a miniszterek vesznek részt, akik a hétfői ülésen még nem referáltak Őfelségének.

Uzunovics látogatása Trifkovics Márkónál

Uzunovics Nikola volt miniszterelnök hétfő délelőtt meglátogatta Trifkovics Márkót, a parlament elnökét és hosszasan konferált vele. Ennek a látogatásnak politikai jelentőséget tulajdonítanak, mert Trifkovics és Uzunovics a radikális párt két frakciójának vezetői és ennél fogva biztosra veszik, hogy a párt vi-

szonyainak konszolidálásáról volt köztük szó.

A képviselői napidíjak

A parlament királyi ukázzal való elnapolása folytán aktuálissá vált a képviselői napidíjak kérdése. Trifkovics Márkó elnök május elsején nem utalta ki a májusi napidíjakat, még a szünet alatt dolgozó bizottságok tagjainak sem. A képviselők körében akció indult meg, hogy a napidíjakat a parlamenti szünet idejére is utalják ki. A pénzügyi bizottság részéről Radonics Jován dr. elnök beadvánnyal fordult a parlamenti elnökséghez a napidíjak kiutalása iránt. A pártok is külön-külön előterjesztést fogtak tenni a napidíjak kérdésében. A radikális párt már meg is tette előterjesztését és Trifkovics Márkó, minden jel szerint, teljesíteni is fogja a kérést, minthogy a pártok egyöntetű kívánsága által fedve lesz, ha a napidíjakat folyósítja.

Mikor lesznek a választások?

A választások időpontja még mindig bizonytalan. Bár a képviselők igyekeznek a kormánytól erre nézve felvilágosítást kapni, a kormány egyelőre tartózkodóan viselkedik ebben a kérdésben. Jól informált körökből nyert értesülés szerint a választások kiírásának egyedüli akadálya a külpolitikai helyzet rendezetlensége. Mindaddig, míg a jugoszláv-olasz konfliktus valamelyest nyugvóponton nem jut, nem akarja a kormány a parlamentet feloszlatni. Politikai körök biznak abban, hogy Marinkovicsnak sikerülni fog rövidesen olyan külpolitikai atmoszférát teremteni, amely lehetővé teszi a választások

megtartását, anélkül, hogy külpolitikai komplikációtól kellene tartani. Különösen jelentősnek tartják e tekintetben a külszöbönálló kisantant-konferenciát és azt hiszik, hogy a kisantant-konferencia után gyorsabban fognak fejlődni a helypolitikai események is.

Ellentétek a demokrata-pártban

Krstelj Ivónak, a demokrata párt főbizottsága elnökének szombati nyilatkozata élénk megvitatás tárgya politikai körökben. A demokrata párt részéről egyelőre anonim nyilatkozatokban igyekeznek tompítani Krstelj lépésének jelentőségét és arra hivatkoznak, hogy Krstelj vezető állást tölt be ugyan a pártban, de az aktív politikai élettől már évek óta távol tartja magát és legutóbb képviselőjelöltséget sem vállalt. Ezzel Krstelj mögött nem áll senki és így nem kell nyilatkozatának fontosságát tulajdonítani.

Másfelől rámutatnak arra, hogy Krstelj helytelenül ítéli meg a demokrata párt eljárását, amikor horvát-ellenes tendenciát lát abban, hogy nem került be horvát politikus a kormányba. A demokraták annyira egyöntetűen állnak a nemzeti egység alapján, hogy nem szükséges különbséget tenniük szerbek és horvátok között és a párt minden egyes tagja egyaránt tekintendő a horvátok és a szerbek képviselőjének.

Ezzel szemben az ellenzék Krstelj szombati nyilatkozatát rendkívül fontosnak tartja és azt állítja, hogy nemcsak a horvát demokraták, hanem Davidovics és szűkebb környezete is hasonló véleményen van és csak idő

kérdése, hogy mikor fog fellépni a kormány ellen.

A politikai világ élénk érdeklődéssel tekint az ügy fejleményei elé.

Sztribecseii küldöttség a főbíró és a járás összes jegyzői ellen

A sztribecseii járásból hétfőn mintegy ötven tagú küldöttség járt Beogradban. A küldöttség a demokráta pártklubot kereste fel és ott követelték *Katvanszki főbíró és az összes járási jegyzők felmentését*. A küldöttség tagjai nagy elkeseredéssel nyilatkoztak a járás közigazgatási állapotairól és kijelentették, hogy szükség esetén akár ezertagú küldöttséggel jönnek a fővárosba és ragaszkodnak kívánságukhoz.

A büntetőtörvénykönyv a törvényhozó bizottság előtt

A törvényhozó bizottság hétfőn folytatta a büntetőtörvénykönyv tárgyalását. A bizottság letárgyalta a 24. és 26-ik fejezeteket, egyes paragrafusokon kisebb változásokat eszközölve.

Nem mentették fel a bácskai főispánt

Az újságírók megkérdezték Vukičević Velja miniszterelnököt, igaz-e az a hír, hogy felmentette állásától *Petrovics Milivoj* bácskai főispánt?

— Ez nem igaz — válaszolta a miniszterelnök.

— Szóval még nincs felmentve? — folytatták az újságírók a kérdézősködést.

— *Semmi még*, ne forgassák ki a szavaimat — fejezte be a beszélgetést a miniszterelnök.

Munkás-akadémiákat létesítenek a Vajdaságban

A noviszadi munkás-kamara öszre nagy kulturprogramot dolgozott ki

Noviszádról jelentik: A noviszadi munkás-kamara vezetősege most riótt, amelyben a kamara öszre kulturális munkaprogramjának tervét állapították meg. A tervek szerint a munkás-kamara öszre az egész Vajdaságban nagy kulturprogramot hajtat végre és különösen Noviszadon építik ki a munkás-kulturát. Erre a célra egy háromtagú bizottság alakult, de egy állandó fizetéses referenst is felvesznek, akinek az lesz a feladata, hogy a tervet az egész Vajdaság területén végrehajtsa.

A kamara Noviszadon munkás-énekkart akar létesíteni, ezenkívül egy drámai színpadjt építtet, amelynek az lesz a feladata, hogy a modern irodalom munkásszindarabjait előadja. Ezenkívül kifejlesztik a munkássportot is, amely eddig csak a futballra szorítkozott, míg a jövőben főleg a túrázókra terjedésre és hírközlésre fektetnek nagy súlyt.

Ezenkívül a munkás-kamara az egész Vajdaság területén szaktanfolyamokat létesít, hogy az ifjúmunkásoknak elméleti oktatást is adjon. Ebből a célból a kamara érintkezni fog a tanárok és tanítók szervezeteivel, a mérnöki kamarával stb., hogy előadásokat delegáljanak. A munkásság általános kulturájának emeléséről sem feledkezett meg a kamara és *erre a célra a Vajdaságban minden nagyobb helységben munkás-akadémiákat létesítenek*. Ezek a munkás-akadémiák öszre előadásokban fogják ismertetni a különböző kulturális kérdéseket és jónévi tanárok szociológiai, valamint tudományos előadásokat tartanak.

A munkás-kamara vezetőségének állásán az új fiktár, valamint tisztviselői állásokról is kellett volna döntenie, de ezt a döntést bizonytalan időre elhalasztották. A kulturális referenst kedden vagy szerdán választják meg.

Kétszázmillió dollár kárt okozott az amerikai árvíz

A hatóságok remélik, hogy New-Orleanst sikerül megmenteni

Neworkból jelentik: New-Orleans-i jelentés szerint a Mississippit gátját a várostól húsz kilométerre északra vasárnap ismét öt helyen felrobantották.

A gát most már 330 méter szélességben kiszakadt és a töréseken lezuduló óriási víztömeg 460 négyzetkilométernyi területet öntött el. A víz zúgását öt kilométeres körzetben is hallani. A mérnökök szerint az ár a törési helyeken még jobban ki fogja mosni a gátakat és a víz rövidesen 800 méter szélességben fog átömleni a gátakon. Ilyen körülmények közt

remélhető, hogy az északról jövő ár el fogja kerülni New-Orleans városát.

Ennek ellenére azonban a pánik a városban nőttön-nő, mert azt hiszik, hogy a víz már csak néhány méternyire van a gát peremétől.

Naches város vidékén természetes gátszakadás történt és itt óriási területek kerültek víz alá.

Bár a lakosságot idejekorán figyelmeztették a veszedelemre, a farmerek nem akarták elhagyni há-

zaikat és az ár teljesen elzárta a tanyákat a külvilágtól. A hatóságok kétezer motorosónakot bocsátottak rendelkezésre a lakosság megmentése céljából. Mississippitorkolatának a vármorsége, amely a szesz-csempészek hajóit ellenőrzi, szintén teljes számban résztvevő a mentési munkálatokban.

Hoover kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a mostani árvíz a legsúlyosabb az ország történetében.

Az árvíz 200.000 embert tett tönkre, hatmillió acre területet öntött el és kétszázmillió dollár kárt okozott.

Az Arcansas folyó vasárnap ismét áttört egy gátat. Az áttörés hossza egy angol mérföld. Az Arcansas állam déli részének öt kerületét öntötte el.

több kisebb város veszedelemben forog.

Ezzel szemben a Mississippit vizszíne a mesterséges gátátvágások következtében lassan apadni kezd.

Hoover kereskedelmi miniszter az ártérületről kedden utazik vissza Washingtonba, hogy jelentést tegyen a katasztrófáról Coolidge elnöknek.

A fegyelmi bizottság megkezdte a Szand elleni vád tárgyalását

Hétfőn es-e kihallatták a tanúk egy részét

A szuboticai alszövetség fegyelmi bizottsága hétfőn este kezdte meg a kihallgatásokat a SzAND ellen emelt provokációs ügyben. A fegyelmi bizottság kihallgatta *Copkót, Mázics, Andrást, Kopinovicst, Jakovljevičs* Lajost, *Ivanics* Oszkárt, a Bácska tagjait és *Csövičs*ot, a Bácska intézőjét, akik ugyanazt vallották amit a Bácska a feljelentésben is ismeretett, *Bulyovics* (SzAND) kijelentette, hogy ő Copkóval csak sportügyekről beszélt, de nem hivatalosan. *Becics* Vaszillije községi jegyző elmondotta, hogy Szuvajdzics Sándor, a Bácska vezetőség tagja kérte őt, hogy vigye át öccsét a Bácskába, akkor álláshoz juttatják és ne engedje, hogy tagja legyen egy zsidó egyesületnek. *Becics* kijelentette, hogy le-

hetetlennek tartja, hogy öccsét a SzAND pénzelné, mert ő neveli öccsét és ő látja el a szükséges dolgokkal és fedezi költségeit.

Fischl Pál elmondja, hogy az újságokból értesült a feljelentésről, azonnal gyűlést hívott össze és házi vizsgálatot rendeltek el, a vizsgálatról jegyzőkönyvet vettek fel. A pénztárkönyvekből pedig — mondotta *Fischl* — kétségkívül megállapítható, hogy sem a SzAND, sem az egyesület vezetői nem fizetnek és nem jutalmaznak játékosokat.

Fischl átnyújtotta a bizottságnak a pénztárkönyvet, melyet a bizottság, ha szükségesnek találja, át fog vizsgálni. A hétfő esti ülés ezután anélkül, hogy határozatot hoztak volna, véget ért.

Beszélgetés Mestro Casimirivel a Sixtus kápolna énekharának vezetőjével

Este nyolc óra van. A Városi Színház külsőszíj között miseruhás férfiak járnak-kelnek, egy nyurga, fekete pap most bujlik ki a reverendából, a földön kis kézikofferek hevernek szanaszét, egy sereg gyerek hancurozik a tüdőző létra mellett, míg a felnőttek csoportokba verődve diskurálnak. Itt nincs pudrefelhő, parfüm-támadás, izgalom és primadonnák kapkodása, ez az ötvenéves ember olyan nyugodtan áll a homályos lámpák alatt, mintha nem is nekik kellene negyedóra múlva megjelenni a színpadon. A *Sixtus-kápolna* énekesei. A világ legjobb karban tartott hangszámai egy csomóban. A gyémántot nem köszörülük ilyen mügonddal, mint ezeknek a sihedereknek a hangját. Az egyik apróság kalauzol és tíz perccel az előadás előtt megismerkedtem *Maestro Casimir*vel, a *Musica Sacra* tanárával, az énekkar karmesterével. Itália legnagyobb egyházi zeneszerzőjével.

— Minek köszönhetjük ezt a szerencsét, hogy Szubotica-ra is ellátogattak? — kérdezem.

— Két heti szabadságot kaptunk — mondja — ezalatt egy kicsit széméznék a világban. Közben maradt egy lyukas óránk, ez a mai szombat este.

— Egyházi körökben nincs semmi kifogás az ellen, hogy papok világi színpadokon jelennek meg?

— Csak hét pap tagja van a korus-

verseny mindjárt megkezdődik. Casimiri szívélyesen megrázza a kezemet, begombolja a miselng nyakát és felszoporoltja énekeseit a színpadon. A nézőtér elsötétedik, szécsapódik a függöny és a nagy csendességben felzeng a *Laudate Dominum*...

*
A színpadok mögött figyelem a nagy-szerű dirigenst, ennek az egész világon páratlanul álló énekkarnak a szervezőjét, aki a türelem, tehetség és kitartás csudájával olyan együttest fegyelmelt az akarata alá, amelynél kiválóbbat még nem teremtett senki. *Egyetlen élő orgona ez az 54 ember, orgona*, amelyen Casimiri az orrával, szemével, fülével, arc-rándulásokkal és a tíz ujjával játszik. Sug, piszeg, sóhajt, mosolyog, int és dudol — így kormányozza ezt a hangszeret. Minden neszt ösmer, minden lélegzetet, mint a kertész a virágait, úgy vezényli, becézi, ápolja a hangokat. A legkisebb hamis árnyalatot is megérzi, mint a fecske az időváltozást és mutatoujja egyetlen fricskával visszaparancsolja az énekest a rendes kerékvágásba. A publikum, amelynek háttal fordult, sokat veszített, hogy nem láthatta ezt a bravuros dirigálást.

*
Szünet közben a közönség felállt a helyéről és valóságos gukker-sortűz alá vette a pápai nuncius páholyát, amelyben a nunciuson kívül püspökök és más egyházi méltóságok ültek. A büffé körül vidéki plébánosok és papnövendékek csoportosultak elegáns, selyemruhás, dekolált uriaszögyök társaságában. Furcsa, de érdekes volt a kontraszt. Ilyen élénk vallási és felekezeti különbség nélkül való színházi estére még nem emlékezett Szubotica.

*
Előadás után beszéltem néhány szót *Maestro Casimir*vel.

— Csak Itália kisvárosaiban tapasztaltam ilyen lelkes érdeklődést a muzsika iránt, mint önöknél — mondotta — nem szoktam ráadást adni, de ennek a közönségnek szívesen ismétellem két ízben is. Milyen szerencse, hogy az énekkar még az éjjeli vonattal tovább utazott. Így legalább megmaradt az illuziójuk — a muzsikális Szubotica-ról.

(t. 1.)

Fejszével darabokra vágta és kanálisba dobta csecsemőjét

Gyermekgyilkosságot fedeztek föl Budapesten

Budapestről jelentik: Rémes sikoltás verte fel hétfőn reggel kilenc órakor a Dob-uca 84. számú lakóit. *Mladi Kálmán*né segédházfelügyelő rohant végig a házban ijedten kiáltozva, hogy egy gyermek feldarabolt holttestét találta meg a kanálisban.

A házban nagytakarítás folyik és e közben hétfőn reggel az udvarban a ház-mesternő és a segédházfelügyelő leemelték a kanális aknáját fedő vaslemezt, amely alatt egy fekete selyemrongyot találtak. Ezt kiemelték és alatta éme-lylítő, büzt árasztó sötét tömagnet találtak. Drótpiszkalóval kihúzták és ekkor borzalmas látvány tárult szemük elé. Egy kövérkés, jól fejlett gyermek alsó karja volt, amely egészen megfeketedett.

A detektívek azonnal megindították a legerélyesebb nyomozást és fél napi munka után sikerült is a gyermekgyilkos anyát *Vörösmartini Józsefné* napszámos-asszony személyében letartóztatni. Az asszony, aki a Dob-uca 84. számú házban lakik, nem volt otthon, amikor a detektívek kihallgatták a ház lakóit. Ezekből a kihallgatásokból megtudta a rendőrség, hogy *Vörösmartiné egyik éjszaka lavórban vitt valamit a csatornához és azt ott kiöntötte*. Ez volt az első nyom, ami felkeltette ellene a gyanút. *Vörösmartiné* a rendőrségen elmondotta, hogy szegyelet hat éves gyermeke előtt, hogy fia született. A kis gyerek mindig azt kérdezte tőle, hogy nem érti, miért hozott a gólya nekik gyereket, amikor nincs édesapja. A csecsemőt egy este megfojtotta, betakarta egy kombinébe, aztán levitte az udvarba levő kanálishoz. A kanális tetejét fejszével kinyitotta, de a holttest így sem fért bele, mire *fejszé-vel feldarabolta és úgy dobta be a csatornába*. Az asszonyt letartóztatták.

Dr. HORVAT
ÜDÜLŐ OTTHONA
ABBÁZIA

És rangú, modern kényelemmel berendezett úri magyar ház. Faját na, nyaralás park, napos terraszok, minden szobából fels. ge. teng. r. kilátás, to. v. víz. Híres bánál konyha. Gondoztatás éven felül kíséret nélkül is. Or. os a h. 23. n. 143.

Szubotica új főispánt kap

Dr. Sztipics Károlyt polgármesterré nevezik ki és a főispáni széket egy szuboticei szerb előkelőséggel töltik be — A további személyváltozások során a demokraták kívánságait is figyelembe veszik

Beogradból jelentik: Szuboticei körökben az a kívánság merült fel, hogy

a szuboticei főispán-polgármesteri állást ismét válasszák ketté és dr. Sztipics Károlyt meghagyva a polgármesteri széket, egy helybéli, az itteni viszonyokat ismerő közéleti férfit nevezzen ki a kor-

mány Szubotica város főispánjává.

Mint értesülünk, a kormány részéről meg van a hajlandóság a kívánság teljesítésére és

a közel jövőben egy ismert, népszerű és tekintélyes szuboticei férfit fognak főispánná kinevezni.

Ezenkívül egyéb nagyjelentőségű személyi változások is várhatók a szuboticei közigazgatásban, amelyek folyamán

a demokratáért kívánságait is honorálni fogják.

A változások minden valószínűség szerint néhány napon belül megtörténnek.

Budapest városa meghívta a beográdi polgármestert

A polgármester még az árumintavásár alatt Budapest vendége lesz

Budapestről jelentik: Budapest város tanácsa jóváhagyta Sipőcz Jenő polgármesternek azt az elhatározását, hogy

Beograd polgármesterét meghívja Budapestre a magyar főváros meglátogatására.

Ezt a meghívást hosszas megbeszélések és tárgyalások előzték meg, amelyeknek eredményeként

Graics budapesti jugoszláv ke-

roskedelmi megbízott hétfőn este Beogradba utazott és magával vitte Budapest város hivatalos meghívását.

Illetékes helyen azt várják, hogy Beograd polgármestere még a budapesti nemzetközi árumintavásár tartama alatt, valószínűleg vasárnap érkezik Budapestre, ahol

a város vendége lesz. A beográdi polgármester buda-

pesti látogatásának budapesti körökben azért tulajdonítanak nagy jelentőséget, mert Beograd városa nagy beruházásokra készül és kétségtelen, hogy nagy jelentősége lehet a magyar iparra, ha Beograd polgármestere a nemzetközi vásár keretében egy helyen tekintheti meg mindazokat az ipari termékeket, amelyek Beograd városának szükségletét fedezhetik.

A hankai haditanács Csang-Kai-Sek mellett

A sanghaji külügyi népbiztos a koncessziós kerületek drótakadályainak eltávolítását követeli

Londonból jelentik: Csang-Kai-Sek tábornok véglegesen megalakította kormányát, amely tizenöt miniszterből áll és székhelye Nanking. A sanghaji külügyi népbiztos jegyzéket nyújtott át az ottani diplomáciai testület doyenjének, amelyben tiltakozik az ellen, hogy a külföldi koncessziós területeket még mindig drótakadály veszi körül.

A jegyzék a koncessziós területek drótakadályainak haladéktalan eltávolítását követeli, azzal az indoklással, hogy a koncessziós terület elkülönítése lehetet-

lenné teszi a kínai és európai hatóságok együttműködését.

Hankai jelentés szerint a hankai haditanács vasárnapi ülésén 24 szavazat esett Csang-Kai-Sek mellett és 22 ellene. A haditanács úgy határozott, hogy a kommunista mozgalmat mérsékl.

A városban vasárnap este plakátokat ragasztottak ki, amelyeken felszólítják a lakosságot, hogy tartózkodjon minden idegenellenes tüntetéstől. Akik a felszólításnak nem engedelmessé válnak, haditörvényszék elé kerülnek.

Pekingben Csang-Cso-Lin kormánya május elsejének megünnepelését a leghigorubbann megtiltotta.

A sanghaji bennszülöttgyűlésben a kínai munkásszakszervezetek több népgyűlést tartottak május elsején, amelyeken heves kifakadások hangzottak el az idegenek ellen. Több határozati javaslatot fogadtak el, követve a külföldi hatalmak exterritoriális jogának megszüntetését és a külföldi hadseregek haladéktalan eltávolítását.

Az újságíróegyesület éles határozatai Radics István ellen

„Radics ur szavai ellenkeznek a politikus komolyságával és a jóneveléssel“

Zagrebból jelentik: A jugoszláv újságíróegyesület vasárnap Zagrebben ülést tartott, amelyen elgárgozott a sajtónak egyes tartománygyűlések által való üldözöttségével. Az egyesület kommunikéban közli a nyilvánossággal a következő határozatait:

1. Az újságtudósítók szabad tudósítói működésének bármily okból való megtiltása ellenkezik az államiság elismerésével és a sajtószabadság elvével. Az újságírók munkájának megakadályozása csak a nyilvános bírálattól való félcímlet bizonyítja és azok, akik így járnak el, a rossz lelkismeret gyamujába keverednek.

2. Az újságíróknak munkájukban való meggrátolása veszélyezteteti az újságírók egzisztenciáját és az újságírás érdekeit. Ezért a központi választmány felhívja az összes újságírókat, hogy minden rendelkezésükre álló eszközzel küzdjenek teljes működési szabadságukért.

3. Radics István és Predavec Joszip részéről az újságírókat ért sérelem ügyében, valamint a sértések visszavonása és a visszavonás későbbi megadoldása ügyében a választmány megállapította: Nem először és nem is utoljára történt, hogy Radics ur hol szuperlatívuszokban dicséri az újságírókat, hol meg olyan ezavakkal beszél róluk,

amelyek az elvárható politikusi komolysággal épűgy, mint a jó neveléssel ellenkeznek. Nem először, sem utoljára történt az hogy Radics István cáfolja ugy dicséreteit, mint sértéseit, valamint ezek cáfolatait is. Az újságírók az ilyen eljárást komolytalannak tekintik, ezért

következétesen hidegvérrel fogadják ugy dicséreteit, mint sértéseit és egyszerűen napirendre térnek azok felett.

Az újságíróegyesület központi választmánya nevében Kovacsics Kresimir elnök és Vilovics Gyuró irták alá a közleményt.

A Balkán-Locarno nem aktuális

Ljapesev bolgár miniszterelnök nyilatkozata

Beogradból jelentik: A beográdi Novosztii interjú közöl Ljapesev bolgár miniszterelnöktől a jugoszláv-bolgár viszonyról és általában a balkáni kérdésekről. Arra a kérdésre, hogy mi a véleménye az olasz-jugoszláv viszonyról, a miniszterelnök a következő választ adta.

— Reméljük, hogy a két szomszédország között a megegyezés létrejön, annak ellenére, hogy az utóbbi napokban éles nyilatkozatok hangzottak el a sajtóban.

— A balkáni Locarno kérdésében — mondotta a következő kérdésre Ljapesev — nem a mi kezünkben van az iniciatíva. Mi azt hisszük, hogy

a mai viszonyok között tévedés Balkán-Locarno-ról beszélni.

Ez Európa dolga, ami azonban nem tesz lehetetlenné külön megegyezéseket, amelyek hozzájárulhatnak a balkáni népek fejlődéséhez a kölcsönös bizalom erősítésével.

— Milyen a viszony Bulgária és Oroszország között?

— Mindaddig, míg Szovjetország a maga államát azonosítja a III. internacionáléval, nehéz a viszonyokat vele rendezni. Ami a „Balkán a balkáni népeké“ jelszót illeti,

nem hiszem hogy a Balkánt bárhonnán is veszedelem fenyegeti. Nem is volna senkinek sem könnyű olyan lépést tenni, amely a Balkán érdekeit veszélyeztetné, hiszen tudjuk, hogy

az összes európai államok érdeke garantálja a balkáni államok füg-

getlenségét.

A jugoszláv-bolgár föderációról Ljapesev bolgár miniszterelnök a következőket mondotta:

— Ezt a kérdést nem lehet egyszerűen kívánságaink szerint megoldani. Ez a kérdés sok nemzetközi szerződéssel és sok európai faktor érdekével függ össze.

Adjanak a Balkánon teljes egyenlőségűt az összes alattvalóknak, tiszteljék és védjék egymást, növeljék a kulturális és gazdasági kapcsolatokat. A formai kérdés kisebb jelentőségű. Pontos, hogy együttes erővel küzdjenek a kulturális és gazdasági fejlődés érdekében. Nem tudok sajnálatosabb dolgot elképzelni, minthogy semmi sem történik arra, hogy lebontsák azt a kínai falat, amely a jugoszláv és bolgár viszony között fennáll. Ez nem a nemzeti, hanem az állami viszonyra vonatkozik.

A miniszterelnök végül igen meleg hangon nyilatkozott Marinkovics Voja külügyminiszteréről.

Kenyeret adjatok!

Szétzavarták a petrovozelői szocialista népgyűlést

Petrovozelőről jelentik: A petrovozelői munkásság mintegy kétszáz főből álló csoportja vasárnap, május elsején népgyűlést és népnégyélyt tartott a piactéren. A népgyűlést azonban nem jelentették be a rendőrségen, amely mikor tudomást szerzett a munkások felvonulásáról, karhatalommal vonult ki a piacterre és felszólította a munkásokat, hogy hagyják abba a gyűlést és széledjenek szét. A felszólításra a tömeg azzal válaszolt, hogy kiabálni kezdett:

— Kenyeret adjatok! Adjatok kenyeret! Le a burzsoákkal! — hangzott a kiáltás a tömegből, amely másodszeri felszólításra sem hagyta el helyét.

A rendőrség mikor látta, hogy a tömeg nem akar széteszlani, erélyesen közbelépett és szétzavarta a zajongókat. A rendőrség a tüntetés miatt letartóztatta Sirák András, Szabó Imre, Kasza István, Varga István, Molnár Mátyás, Konya Péter, Molnár Péter és Major István petrovozelői munkásokat, akiket átadtak a sztaribecseji járásbírósnak. A letartóztatott munkásokat, akik tagadják, hogy ők tüntettek volna, hétfőn beszállították a noviszadi ügyészség fogházába. A vizsgálóbíró a munkásokat kihallgatásuk után vizsgálati fogdába helyezte.

Szerdán nyílik meg a világgazdasági konferencia

Oroszország, az Egyesült-Államok és Törökország is képviseltetik magukat a konferencián

Genfből jelentik: A világgazdasági konferencia május 1-én nyílik meg Genfben. A konferencia abban különbözik a Népszövetség politikai szervezetétől, hogy nem foglalja magába a Népszövetségnek mind az 56 tagállamát, hanem csak negyven országot, ellenben három olyan nagy ország is tagja, amelyek nincsenek bent a Népszövetségben. Ezek Oroszország, Egyesült-Államok és Törökország.

A másik különbség, hogy a világgazdasági konferencia tagjai nem az egyes kormányok delegátusai, hanem a kormányok által kijelölt gazdasági szakértők. A nemzetközi gazdasági konferencia egyébként ugyanolyan formások között tartja ülését, mint a Népszövetség.

Theunis volt be'ga miniszterelnök, a konferencia és az előkészítő bizottság elnöke szerdán nyitja meg az ülést és megnyitó beszédében körvonalazza a nemzetközi tanácskozás céljait. Az általános vita körülbelül egy héttig fog tartani és a következő héten kezdődik csak a tulajdonképeni munka a bizottságokban.

Állat az emberben

Főtárgyalások a szubotocai törvényszéken

A szubotocai törvényszéken hétfőn Pavlovics István törvényszéki enök tanácsa két bűnügyben hozott ítéletet, a melyekben a vádlottak erkölcstelen merénnyel voltak vádolva. Az egyik esetben az áldozat egy tíz esztendő kisleány volt, a másik esetben egy ötvennégy esztendő férfi azzal volt vádolva, hogy egy ötvenhárom éves asszonnyal szemben követett el erőszakot.

A törvényszék mindkét ügyben marasztaló ítéletet hozott és a vádlottakat három évi fegyházra ítélte s egyben elrendelte, hogy a szabadságon levő vádlottakat az ítélet jogerőre való emelkedéséig vizsgálati fogságba helyezze.

Mi történt a mérgező kunyhóban?

Az első ügyben Borovics Mátó negyvenhét éves földmives volt a vádlott, a ki a vád szerint 1925. év augusztus 29-én délután, Mérgező-pusztán a saját kunyhójában A. I. tíz éves kisleánnyal szemben erőszakos merénnyel elkövetését kísérelte meg.

A vádat Csulinovics Ferdo dr. államügyész képviselte, a védelmet Kovács Károly látta el.

A vádlott tagadta, hogy a kisleányt bántotta. A bíróság a vádlott után a kis A. I.-t, majd Peics Béno, gazdálkodót hallgatták ki tanúként. Peics elmondta, hogy a kis A. I. nála volt szolgálatban. A kritikus napon elküldte a kisleányt, hogy vigyen el egy kis kutyát valamelyik tanyára. Amikor a kisleány a kutyával az uton haladva, Borovics Mátó kunyhója elé ért, Borovics behiyta a leánykát a kunyhóba. A kisleány bement. Peics közben otthon dolgozgatott és szüksége volt egy vizes gödörre. Eszébe jutott, hogy pár nappal előbb a vödört Borovicsnak adták kölcsön. Átment a Borovics kunyhójába, hogy visszakérje a vödört. A kunyhó ajtaja nyitva volt és amikor Peics belépett, a szalmán fekvő látta Borovicsot. Kezdetben azt hitte, hogy beteg, de csakhamar tisztába jött, hogy mi történt, amikor meglátta a kis szolgálóját is.

A tanu kihallgatása után Csulinovics dr. államügyész módosította a vádat és kísérlet helyett erkölcstelen, erőszakos merénnyel büntetésének vádját emelte.

A perbeszéd után a bíróság bűnösnek mondotta ki a vádbeli cselekmény

elkövetésében és elítélte három évi fegyházra, egyben elrendelve, hogy a vádlottat az ítélet jogerőre való emelkedéséig vizsgálati fogságba helyezze. A teremben erre börtönör jelent meg és a vádlottat elvezette a fogságba.

Az öreg Don Juan

A másik esetben Nagy Pál ötvennégy éves sztarakanizsai földmunkás állott vádlottként a bíróság előtt. A vád szerint 1924. év február 2-ikán éjjel behatolt özvegy Püspöki Mártonné lakásába és az ott egyedül levő ötvenhárom éves asszonyt letepergte. Az asszony védekezett támadója ellen, aki kezével olyan erővel ütött az asszony szívére, hogy az elvesztette eszméletét. Ezután erőszakot követett el az asszony ellen.

Az asszony jogi képviselőtél Bélics Radivoj dr. látta el. A vádlott a főtárgyaláson nem ismerte el bűnösségét. Védelmére azt adta elő, hogy az asszony bosszúból vádolja őt, mert nem akart neki kölcsönt adni.

Püspöki Mártonné sértett, akit tanu-

ként hallgattak ki, elmondotta, hogy van két sikketéma fia. Ezek a kritikus éjszakan egy nagybeteg rokonuknál voltak. Éjjel zörögtek az ablakon és miután többszöri kérdésére, hogy ki zörög, nem kapott választ, azt hitte, hogy néma fiai jöttek haza. Kiment és kinyitotta a kaput. Meglepetésére nem a fiai találtak ott, hanem Nagy Pált, aki azt mondotta, hogy feleségét keresi.

Nagy Pál ezután bement a szobába. Az asszony utána ment és bent a szobában a vádlott rátámadt az asszonyra. A tanu még emondotta, hogy súlyos beteg lett az eset után és hosszabb ideig orvosi kezelés alatt állott.

Több tanu hallgattak ki, akik igazolták, hogy az asszony hosszabb ideig beteg volt. A perbeszéd után a bíróság meghozta ítéletét, amelyben a vádlottat bűnösnek mondotta ki a vádbeli cselekményben és elítélte három évi fegyházra, egyben elrendelte a vádlott azonnali vizsgálati fogságba való helyezését, az ítélet jogerőre emelkedéséig. Az elítelt felebbezett.

Ünnepélyesen fogadják a Bombayból visszatérő repülőket

A repülők elindultak Karashiból

Noviszadról jelentik: A noviszadi repülőparancsnokság és az Aero-klub ünnepélyes fogadtatást készít elő a Bombayból visszatérő repülőtiszték: Sommermayer Tade tartalékos kapitány és Bajdak Leonid főhadnagy tiszteletére, a kiknek Páris—Noviszad—Bombay—Noviszad közti légi útja befejezéshez közeledik. A noviszadi repülőparancsnokság az ünnepély programját a következőképen állította össze:

1. Ünnepélyes fogadtatás a repülőterem. A fogadtatáson résztvesznek az újságírók, hivatalos személyek, testületek, egyesületek iskolák, az egész helyőrség és a lakosság.

2. A noviszadi Aero-klub nevében Mesterovics Bosko, az ifjúság nevében pedig Ruskut György VIII. osztályu gimnazista fogják üdvözölni a repülőket.

3. Az Aero-klub elnöke a klub nevében nemzeti szalaggal díszített ezüstkeszort ad át a repülőknél.

4. Azok a testületek, amelyek tiszte-

legni akarnak, szándékukat jelentsék be Gyorgyevics Jásónál, az Aero-klub titkárnál.

5. Az érkezés a Beogradba való megérkezés utáni nap délután lesz.

6. A megérkezés után este fél kilenckor a tiszti otthonban bankett lesz, majd követezik, amelyen csak meghívottak vehetnek részt. A hál előtt a noviszadi zeneegyesület Pacsan Szvetoliki karmester vezetésével hangversenyt ad. Másnap a szerb nőegylet táncmulatsággal összekötött hangversenyt rendez.

Mindkét nap aviatikus virágjelvényeket fognak árusítani. Az árusításban az összes noviszadi nőegyletek résztvesznek. A rendezőség felhívja azoknak figyelmét, akik a fogadtatáson meg akarnak jelenni, hogy a gyalogosok a Futaki-uton menjenek ki a repülőterre és ugyanazon az uton térjenek vissza, míg az autók és kocsik a Pirosi-uton haladjanak. A vasut egyenesen a repülőterre visz.

A légügyi parancsnokság hírszerző

osztálya Kosz Joszip parancsnok aláírásával legutóbb a következő jelentést adta ki.

— Repülőink Baskhara irányában folytatott légi utjáról egy dróttalan távirat számol be, amelyet a légügyi parancsnokság a karashii angol repülőparancsnokságtól kapott. Arról, hogy repülőink Baskharába érkeztek volna, hétfő este hat óráig nem érkezett jelentés, csak arról, hogy Karashiból Baskhara felé elindultak. A késedelem oka főleg az, hogy ez az utzakasz nagyon hosszú és a hírszerzés nehézségekkel jár.

Huszárszázadosból tolvaj

A rendőrség letartóztatta Geödrössy Józsefet, Sztaribecsej egykori nábobját

Sztaribecsejről jelentik: A sztari-becseji rendőrség — mint a Bácsme gyei Napló megírta — különböző lopások miatt letartóztatta Tóth Károly rovottmultu csavargót. Tóth az elmúlt napokban elloptott egy városi bundát, amelyet zálogba oapott, majd elköltött két lovat, hogy azok árából kiválthassa a bundát. A Tóth ellen megindított nyomozás szenzációs fordulatot hozott, amennyiben a rendőrség Tóth vallomása alapján letartóztatta Geödrössy József volt aktív huszárszázados, aki jelenleg a sztari-becseji szegényház lakója.

Tóth kihallgatása alkalmával beismerete, hogy ő lopta el a bundát, ő költötte el a lovakat, de azzal védekezett, hogy a lopásokra Geödrössy József és Balázs János foglalkozás nélküli csavargók beszéltek rá. A rendőrség Geödrössy letartóztatta, Balázs azonban letartóztatása elől megszökött.

Geödrössy letartóztatása nagy szenzációt keltett Sztaribecsejen, mert Geödrössy egykor a község nábobja volt és rövid néhány év alatt züllött le és jutott a kastélyból a szegényházba. Geödrössy aktív katonatiszt volt és mint közös huszárkapitány lépett ki a hadseregéből, hogy gazdálkodhasson. Sztaribecsej határában többször láncc földje volt, fényűzően élt, állandóan hatlovas hintón járt és egy-egy éjszaka kisebb vagyonokat kártyázott el. Lassanként elfogyott a birtok és egy napon Geödrössynek semmije sem maradt. A község előljárósága könyörületből a szegényházba helyezte el, amelynek letartóztatásáig lakója volt.

Varjuleves

Ira: Krudy Gyula

Az Angyalzugban sohasem lehetett lépéseket hallani; legfeljebb éjfékor, a kísértetek órájában, amikor mindenki aludt. Amde az nem volt lehetséges, hogy napközben láthatta valaki a szomszédját, ha csak lyukat nem furt a kerítésbe. A kerítések pedig többnyire sárból voltak építve, a tetejükön mindenféle vadnövények teremtek, amelyeknek magvait a madarak hordták egyik házból a másikba, mert másvalaki amugy is hiába kopogtatott volna velük. De a stigliacet, amely az ördögcsenekek magvait piros mellénykéjében fűtyürészve hozta: nem lehetett felelősségre vonni. Ugyanigy nem a szarkát sem, amely mindig a kertek végében szeret csatangolni, beljebb sohasem merészkedik, mert fél az emberektől. A cinke is maghordó madárka, ő pedig nagyon szereti a néma kerteket, ahol egyedül mulatozhat. Ilyenformán történt, hogy a kerítésen, a kerítésnek mellett rengeteg csalán nőtt az Angyalzugban.

De azért mindenki tudta, hogy például Andercs, aki nyáron táncmester volt, míg télén henteskedett: mivel foglalkozik igazában. Nagyha, ragyavert, hóbortos ember volt — aki nem volt való erre a világra — koldus és rongyos — az igazság szerint régen a kertben kellene a madarakat ijesztgetni — mégis tudott feltűnést kelteni az Angyalzugban amikor csak egy vöröshagyma elfogyasztásához fogott is. A hagymával és a zsebkésével kiállott az udvara közepére és onnan hangos szónoklatokat tartott:

— Bolond az egész világ, mert azt hiszi, hogy sonka vagy véreshurka nél-

kül nem lehet megélni — szónokolt Andercs, hogy az alvó házikókban olyan mozgolódás keletkezett, mintha a lakók leakasztnának magukat a szegekről, ahová régen felkötötték életüket. — Holott a hus voltaképpen csak a vadembereknek vagy a vadállatoknak való, nem pedig rendes polgárembernek. Az igazi erő — a szellem, a fantázia, az eszprit, a nagy gondolat és a táperő a vöröshagymában van. Ez hosszabbítja meg az életet, ez mulasztja el a betegségeket. Ez teszi hűségessé a nőket, hogy még bolhafogdosás közben sem gondolnak a hamiskodásra.

Andercs meghámozta a vöröshagymát és nagy passzálóval enni kezdte a levágott gerezdeket. Sustorgott, recsegett, harsogott fogazata alatt a hagyma hogy kifizésedett az arca, megízadt a homloka. A szomszédok persze, amely a kerítések mögül, vagy a padlásokból leste a bolond Andercsét: nagy csodálkozással nézte Andercs táplálkozását. És a sánta szabó így szólott a feleségéhez:

— Kerits nekem egy vöröshagymát, megéheztem.

Máskor, őszi vermelések idején Andercs megint csak kiállott az udvarára és káposztafejet tartott a kezében. A káposztának kivágta a torzsáját és ropogtatva ette a kemény gyökeret.

— Hm, milyen balga voltam eddig? — morfondírozott magában, mintha valami nagy felfedezést tett volna. Mire a megrikult csalánbokorban, de a száradó bozótokban, a korítéseknek állított nádcsumókban, de még a télire való kukoricaszárakban is, amelyek a házak elkülönítésére szolgálnak: zörgés támadt, mintha szél kerekedett volna. Pedig csak a szomszédok figyeltek fel An-

dercs szónoklatára.

— Balga voltam, mert azt hittem, hogy a káposzta csak savanyítva, főleg pedig töltve élvezhető — folytatta Andercs, amint a káposzták torzsáit vágta és ropogtatta fogaival — pedig a káposztának a levele csak a kecskének való, nekünk, embereknek, a káposztagyökert teremte az isten. Ebben van az erő, mint akár a csontban.

— Hozzatok fel a veremből egy káposztafejet — szólott suttogva hozzátartozóihoz a gazdag tímármester, aki harmadik szomszédja volt Andercsnek, de egyébként még a köszönését sem szokta fogadni.

No de muladozott az idő, a fák és bokrok mind távolabbra mentek az emberektől, mintha szégyellenék kolduságukat, késő őszi lett, Andercs tökmagot piritott és olyan hangos szóval dicsérte a tökmag jóságát, egészségességét, tápláló erejét, hogy aznap még a háziurak is tökmagot ebédtek az Angyalzugban. Különösen azok, akiknek valamely vétek nyomta a lelkét. És valamiképpen könnyebben érezték magukat a tökmag elfogyasztása után. Majd mindenféle aszott kőkényekkel, a földben felejtett répákkal, kalarábékkal állott ki Andercs az udvar közepére és messzihangzó szóval dicsérte azoknak a mezzei növényeknek a jóságát, amelyek egész esztendőben érnek és így olyan erőre tesznek szert, mint azok az idegemberek, akiket a halál se mer bántani.

— Főztek ebédre kalarábét — intézkedett háznépével a gazdag boltos, aki már réges-régen semmit sem tudott enni, mindent kiadott a gyomra. És a kalarábéből egy tállal evett.

Igazi ideje Andercsnak azonban nem következett be. Disznóéhes

azonban nem hívták, mert kiment a divathól. Otthon ült tehát és mindenféle szerkezeteket állított fel a varjak fogdosására. Ezek a madarak ugyanis még Andercsét is meglátogatták, mert még nem tudták, hogy milyen szegény ember ökolme. A mély hóba mindenféle csapóvasakat, hurkokat, csapdákat dugdosott és az udvarát ellepő varjakra rádőrentette az ajtót, hogy azok ijedten elmenekültek a kopárságból. De néha egy-két varju zsákmányul maradt.

— Most már tudom, hogy az emberek hatorul élnek, nem azt eszik, amit enniük kellene, hanem mindenféle haszontalanságokkal töltik meg a gyomrukat. Ártaflan állatok husával, amely állatokat maguk mellé szoktattak meg alattomban. Pedig abban az állatban, amely az ember közelében, az ő táplálékán növekedett fel: annyi erő sincs, mint magában az emberben. Csak a vadban, a szabad természet gyermekében van erő, mert ő távol él az emberektől és magára van utalva élete fenntartásában. Ugyanezért egy tányér varjulevest nem adnék oda egy tányér legfinomabb tyuklevesért sem, mert a varju a madarak igazi őse. Ő az a madár, aki mindent megeszik, amit a világ neki kínál. Ő az a madár, amely összeszedi magába a holtak és elevenek erejét, mert egyformán megeszi a holtat és az elevenet. Ő az a madár, amely a legkisebb hulladékon is él, mert abból is kivonja a nagy természet erejét. Éljen a természet, amely a varjuban összpontosította a világ erejét.

A nagybeteg boltos, hallván Andercs szavait, félretolta a finom pocsenyest-lakat ágya mellől, felkelt és mezitláb végigment az udvaron, hogy a varjuleves csapóvasát felállítsa.

Ferencrendi főgimnázium épül Varazsdinban

Pártoló tagokat gyűjt a rend

Megírtuk, hogy a Ferenc-rend Varazsdinban főgimnáziumot épít és e célból pártoló tagokat gyűjt. A cikk hatása alatt igen sok érdeklődő fordult felvilágosításért Pater Déneshez, aki ezen az úton a következő tudnivalókat közli:

1. Az építendő ferences főgimnázium tagja lehet mindenki, ki a rend-tartomány bármelyik zárdájában, az erre célra kibocsátott gyűjtő-ívre beiratkozik és tizenhárom hónapon át, minden első kedden Szent Antal tiszteletére négy dinárt adományoz az új gimnázium felépítésére. Egyéb kötelezettséget nem vállalnak.

2. A befizetéseket azért állapítottuk meg csak négy dinárban, hogy lehetővé váljon a legszegényebbeknek is hozzájárulni. Minden adományt hálás köszönettel veszünk.

3. Több keddi adományt, vagy mind a tizenhárom havi illetményt, ötvenkét dinárt egyszerre is lehet befizetni. Ahol az illető iratkozott ott fizetendő be az egész összeg.

4. Az adományokat Szent Antal tiszteletére ajánlják fel, mivel Szent Antal a ferencrendi iskolák legelső mestere.

5. A pártoló és jötevő tagokért hetykint több szentmisét mondanak és pedig örökre, nem csupán a tizenhárom hónapon át. Mivel a szent miséket a beiratkozottak szándékaira mondják, azért másokat is lehet beírni, sőt a halottakat is.

6. Az alapító tagok nevét emléktáblán fogják megörökíteni a gimnázium épületén.

Alapító tag lehet mindenki, aki ötezer dinárral hozzájárul az építkezés költségéhez, mely összeget részletekben is lehet fizetni.

Az építőbizottság központi hivatala a ferenciek zagrebi kolostorában van (Zagreb, Kaptol u. 9. sz.) mely bizottság bárkinnek a kívánságára gyűjtőlevelet és csekket küld.

Vrsac vagy Szmederevó?

A Duna-melléki tartománygyűlés székhelye Szmederevó marad, de a főispáni hivatal Vrsacra helyezik át

Vrsacról jelentik: A Duna-melléki tartományi székhely kérdése még mindig nem jutott nyugópontra. A tartománygyűlési képviselők legnagyobb része továbbra is amellett van, hogy a Duna-melléki tartomány székhelyét Szmederevóról Vrsacra helyezik át, illetve, ha már ez lehetetlen, legalább a tartományi főispáni hivatal költözzék át Vrsacra.

A „Bácsme gyei Napló“ munkatársa felkereste Panics Kosztát, a vrsaci radikális párt főtitkárát, aki erről az ügyről a következő nyilatkozatot tette:

— Az eredeti tervektől eltérően hűvét után ismét összehívják Szmederevóban a Duna-melléki tartománygyűlést. A legfontosabb, ami ez alkalommal tárgyalásra kerül, az átelyezés lesz. A bányai képviselők terjesztik elő javaslatukat, melyben állást foglalnak a tartományi hivatalok Vrsacra való áthelyezésére érdekében.

— A tartomány székhelye továbbra is Szmederevó marad, a közgyűléseket is ott fogják megtartani, majdnem bizonyos azonban, hogy a főispáni hivatalt és a tartomány teljes adminisztrációját Vrsacra helyezik át. Stefanovics főispán is magáévá tette ezt a tervet és így valószínű, hogy a bánáti képviselők akciójának eredménye nem marad el.

Rakics Szlavó, a tartománygyűlés elnöke és Stefanovics vrsaci radikális pártelnök ebben az ügyben felkeresték Jovanovics Szvetozár vrsaci polgármestert és kérték, hogy a város adjon helyet a főispáni, valamint a tartományi hivataloknak. Jovanovics polgármester kijelentette, hogy a város vezetőségének módjában áll azonnal rendelkezésekre bocsátani a szükséges helyisége-

ket és abban az esetben, ha azok nem volnának elegendők, akkor a város azonnal megvásárolja a csöbdebetut Szerb Takarékpénztár R. T. székházát és ott helyezik el a főispáni hivatalt.

A tartománygyűlést megelőzőleg a szmederevói radikális és fődművespárti közös tartományi klubban Rakics Glavno, a tartománygyűlés elnöke fogja előterjeszteni a fenti javaslatot.

Románia konferenciára hívta egybe a jugoszláv és magyar kormányokat

A konferenciát valószínűleg Temesváron tartják meg

Bukarestből jelentik: A román kormány jegyzéket intézett Magyarországhoz és Jugoszláviához, melyben felhívja a két kormányt, hogy tartassanak közös konferenciát Temesváron, melyen rendeznék mindazon üggyel kapcsolatos kérdéseket, melyek a három ország között a háború befejezése óta fennállnak.

A jegyzékre először a jugoszláv kormány válaszolt és a legbarátságosabb hangon kifejezte azt az óhajtást, hogy szintén kívánja a függő kérdések rendezését. A magyar kormány válasza most érkezett meg, amely szintén helyesli a konferencia eszméjét.

A konferencia időpontját később állapítják meg. Jugoszláviával rendezni fogják az összes egyházi és iskolai kérdéseket, úgy a jugoszláv, mint a román területen.

Magyarországgal szemben először a volt nyugdíjasok ügyét fogják rendezni, akik jelenleg Erdélyben és a Bánságban élnek, de Magyarországra nyugdíjstátus-iba tartoznak; azután az irattárak kérdését rendezik és esetleg szóba kerülnek különféle külpolitikai kérdések is.

Az ügy fontosságára való tekintettel Mitilineu külügyminiszter a sajtó képviselői előtt erről a kérdéssel exponézt fog tartani.

A jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződés a magyar parlament előtt

Az olasz-magyar szerződésekkel együtt kedden terjesztik be a magyar képviselőház elé a Jugoszláviával kötött egyezményeket

Budapestről jelentik: Az országgyűlés hosszú husvétii szünet után kedden ül ismét össze. Ezt megelőzően hétfőn este a kormánypárt értekezését tartott, amelyet vacsora követett. A vacsorán Kenéz Béla üdvözölte Bethlen miniszterelnököt a római egyezményvel kapcsolatos sikere alkalmából. Bethlen István válaszában

nagy vonásokban ismertette az olasz-magyar barátsági egyezmény részleteit.

A keddi parlamenti ülésnek tudvalevőleg az lesz a nagy érdekessége, hogy ezen az ülésen terjeszti be Való Lajos külügyminiszter a magyar-olasz barátsági, békeltető és döntő-

birósági szerződés becikkelyezéséről szóló javaslatot, amelyet — mint már jelentettük — a képviselőház külügyi bizottsága már szerdán letárgyal. Ezenkívül

az olasz-magyar szerződésekkel egyidejűleg kedden terjeszti a külügyminiszter a parlament elé a Jugoszláviával kötött kereskedelmi szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot.

valamint a Jugoszláviával egyes közlekedési kérdések rendezéséről és a határjelzések fenntartásának szabályozása tárgyában kötött egyezmények becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatokat is.

Jovanovics Ljuba felgyógyult

A pártvezér Pöstyénbe utazik és visszatérése után aktív részt vesz a politikai életben

Sztankovics Szvetozár miniszter az aktuális politikai kérdésekről

Noviszadról jelentik: Sztankovics Szvetozár földmivelségi miniszter vasárnap délután autón Noviszadra érkezett. Sztankovics Szvetozár miniszter, noha bánáti területet képviselő képviselő korábban igen sok időt töltött Noviszadon, a melynek politikai és társadalmi életében vezető szerepet vitt. Ugyiszólván nem volt egyetlen közéleti kérdés, amelynek mozgatói között ne szerepelt volna Sztankovics Szvetozár. A hidkérdés megoldása nagyrészt az ő érdeme, mint a Matia Szrpszka alelnöke nagy munkát végzett és táradhatatlanul buzgólkodott a Miletics-ünnepély rendezése körül is, mint a rendező bizottság elnöke, minden fontosabb mérnöki kérdésben felszólt, szakelőadásokat tartott és a közéletben nem volt olyan közérdekű mozgalom, amelynek élén nem buzgólkodott volna. Sztankovics Szvetozár nagy népszerűségnek örvend Noviszadon és bár mint minisztert az ország ügyeinek intézése a fővároshoz köti, most is gyakran eljön Noviszadra, ahol politikai pártállásra való különbség nélkül szeretik és becsülik.

Sztankovics Szvetozár miniszter vasárnap délután fogadta a Bácsme gyei Napló munkatársát, akinek az aktuális kérdésekről nyilatkozott.

— Mit kellene a mezőgazdaságban tenni, hogy az ország pénzügyi helyzete megjavuljon? — kérdezte munkatársunk.

— Ehhez hasonló számos kérdést intéztek már hozzám beogradi lapok munkatársai — hangzott a válasz — de kénytelen voltam azoknak is erre vonatkozó választomat megtagadni, mert ezidőszent nagy elábrátumon dolgozok és egyes adatoknak, egyes kérdéseknek az egész komplexumból való kiszakítása csak hátrányára volna az egész elábrátumnak, mely különben is néhány napon belül elkészül és amelyet akkor nyilvánosságra fogok hozni.

— Mi igaz abból, hogy a hat üresedésben levő miniszteri tárcát már ezekben a napokban betöltik?

— Nincs különösebb fontossága annak, hogy ezeket az üresedésben levő miniszteri tárcákat azonnal betöltsék, de bizonyos, hogy mind a hat üresedésben levő tárcra hamarosan betöltésre kerül. Véleményem szerint Makszimovics Bózsó volt belügyminiszter szintén átvész egy ilyen üresedésben levő tárcát, de hogy mikor lesz ez, még nincs megállapítva és így a beogradi lapoknak az a híre, amely szerint a volt belügyminiszter már a közeli napokban kap tárcát, nem fedi a valóságot.

— Milyen ügyben jártak Beogradban dr. Surmin Gyuró, dr. Krajacs Iván és Superina Benjámint volt miniszterek, a Radics-párt vezető tagjai?

— A Radics-párt vezető tagjainak leg-

utóbbi beogradi tartózkodása nagy politikai jelentőséggel bír. Dr. Superina engem is felkeresett és a Száva szabályozásáról (Zagreb—Jaszenovác) között tárgyalt. A politikai helyzetéről tolytak megbeszélések, de nem voltam abban a helyzetben, hogy nekik határozott választ adhassak és a horvát vezéreket Vukicsévics Velja miniszterelnökhöz utasítottam. Hogy mit tárgyaltak a miniszterelnökkel, arra vonatkozólag természetesen nem nyilatkozhatom.

— Igaz, hogy Jovanovics Ljuba állapota annyira javult, hogy ismét az aktív politika terére lép?

— Különös nagy örömmel mondhatom, hogy pártvezérem állapota örvendetesen helyreállt és természetesnek és logikusnak tartom, hogy ismét aktív részt kíván venni a politikai életben. Egészsége annyira javult, hogy a Topesiderszko Brdóhól beköltözött a város központjába és mint környezetéből értesülök, a pártvezér a közeli napokban Pöstyénbe utazik, ahonnan visszatérve, ismeretes energiával ismét a politikának szenteli a tevékenységét.

— Igazak a radikális centrum és a demokráta párt fuziójáról elterjedt hírek?

— Bármennyire természetes, sőt egészséges volna ilyen fuzió, ez a kérdés még nem érett meg egészen.

— Milyen konvenciók kerülnek a közeljövőben a külfölddel és főleg Magyarországgal megkötésre és különösen hogy áll a postai konvenciók ügye?

— Ezeknek a konvencióknak igen nagy fontosságot tulajdonítok, de ezek a kérdések nagyon komplikáltak. Különösen vonatkozik ez Magyarországra, mert ott az utóbbi években különböző politikai események komplikálták ezeket a kérdéseket. Azonkívül a postai konvencióval más kérdések elintézése is összefügg, mint a csatorna-, bankkérés, opciók és más ügyek. A Magyarországgal kötendő konvenció ügyét hátráltatja az a körülmény is, hogy Magyarország mindaddig nem likvidálta az utódállamok kérdéseit. Mindezek ellenére az a véleményem, hogy ezek a nagyfontosságú kérdések mindkét félre kielégítő módon hamarosan elintéztést fognak nyerni.

Végül a miniszter kijelentette, hogy a kormány abban a kedvező helyzetben van, hogy gyors tempóban dolgozzék, mert az új pénzügyi törvény szerint a minisztertanács fel van hatalmazva különböző törvényerejű rendeletek kiadására.

A miniszter azután kijelentette, hogy változatlan szeretettel fogja a jövőben is Noviszad érdekeit felkarolni.

Briand válasza Marinkovics üdvözlétére

„A jugoszláv nép rokonszenve bátorít a békeú folytatására“

Beogradból jelentik: Marinkovics Voja külügyminiszter Briand Arisztid francia miniszterelnöknek parlamenti működése huszonötödik évfordulója alkalmából táviratot küldött, amelyben a kormány, valamint a maga nevében kifejezte szerencsekívánatait.

Briand miniszterelnök most válaszolt az üdvözlőtáviratra és válaszában a következőket írja:

— Azok az érzelmek, amelyeket a kormány és a maga nevében szíves volt kifejezni, becses záloga számomra annak a bizalomnak, amellyel Franciaország békeszerető műve eltölti a jugoszláv népet. Nagy megtiszteltetésnek tekintem azokat a szimpátiákat, amelyeket az önk országában mindig tanúsítottak irántam és amelyek számomra bátorítást jelentenek e mű folytatására. Kérem, fogadja legőszintébb hálám kifejezését.

Legujabb típusu S. L. F. forgókondenzátor
Din. 90.— 1346
MALLER BÉLA
Ort. gépészmérnök
Subotica, Petrogradska ul. 8

Éjszakai kártyaparti amely a rendőrségen ért véget

A becskerekai cukorgyár munkavezetőjének
küönös kalandja

Becskerekről jelentik: Érdekes feljelentést tett a rendőrségen Szűcs János, a becskerekai cukorgyár munkavezetője.

Szűcs elmondotta, hogy szombat délután bejött a városba és az utcán találkozott Cséki Mihállyal, a Daun-cég alkalmazottjával és Fazekas József nap számmal. Említette nekik, hogy három-ezerszázhétven dinár van nála, amiből ki kell fizetni a munkásokat. Cséki azt indítványozta, hogy a találkozás öröme tértjenek be egy koresmába, amire könnyen ráállt, mert nem tudta, hogy ismerősül milyen esapdát készítenek elő neki. A koresmában megittak két liter bort, aztán átmentek egy másik vendéglőbe, végül késő este eljutottak a Zöld Vadász-ba, ahol egy külön szobába leültek ferblit játszani. Eleinte kedvezett neki a szerenese, később azonban veszíteni kezdett és rövid félóra alatt négyszáz dinárt veszített el. Ekkor kitétt az asztalra huszonhét százdinárost és kijelentette, hogy addig nem kel föl az asztaltól, míg a pénzt vissza nem nyeri. Játék közben kiment a szobából, a száz-

dinárosokat az asztalon hagyta. Mikor visszatért, a pénznek hiült helyét találta.

— Itt volt egy detektív — magyarázta neki Cséki — és elkobozta a pénzt, mert ferblit játszottunk.

— Hol van a detektív?
— Már elment.

Gyanus volt neki a dolog, de sokáig habozott, hogy tegyen-e ellenük feljelentést, mert félt, hogy esetleg neki is kellemetlensége lesz. Végül azonban mégis megtette a feljelentést.

A rendőrség a feljelentés alapján azonnal hozzálátott Cséki és Fazekas kézrekerítéséhez. A detektívek egyik koresmában rájuk akadtak és bekísérték őket a rendőrségre. Azt vallották, hogy Szűcs valóban kitétte a pénzt az asztalra, de hogy ki vitte el, azt nem tudják. A rendőrség úgy Szűcsöt, mint két kártyapartnerét őrizetbe vette.

Fazekasnak egy izben már volt hasonló esete: mint köpenicki rendőrkapitány végigjárta a becskerekai kávéházakat és a kártyások pénzét elkobozta.

Miért nem voltak hivatalosak a szuboticaei egyházi funkcionáriusok a püspöki felszentelésre?

Szubotica katolikusainak fényes és impozáns ünnepe volt vasárnap. Lélekemelő szertartások közt szentelték püspökké Budanovich Lajost. Az ünnepegyben lélekben ott volt felekezetre és nemzetiségre való tekintet nélkül az egész Vajdaság, amelynek minden egyes polgára respektálja azt az erőt, hatalmat, tekintélyt, amelyet az egyház isteni rendeltetésénél fogva jelent. Annál meglepőbb volt s ezt a tényt sokan igen sokféleképpen kommentálták, hogy a katolikus egyház funkcionáriusain kívül a többi egyházak és felekezetek lelkészei nem vettek részt sem az ünnepegyekben, sem a bankettő banketten. Annál feltűnőbb volt ez a tény, mert Szuboticán az egyházi funkcionáriusok közt viszonylagos béke van s az ilyen egyházi ünnepegyeket, mint aminők a püspökszentelés is, az évtizedes gyakorlat szerint arra szokták felhasználni, hogy dokumentálják a felekezetek közti békét, egyetértést, türelmességet és kölcsönös megbecsülést.

A vasárnapi ünnepegyre ennek a régi gyakorlatnak s a törvényé vált, udvariassági szabályok ellenére nem kapott meghívást sem a görögkeleti, sem a református, evangélikus, zsidó lelkész. Természetesen ezt a feltűnő tényt sokan és sokféleképp kommentálták, úgyhogy mi indokoltak tartottuk magához a püspöki udvarhoz fordulni felvilágosításért, a hol érdeklődésünkre a következő nyilatkozatot kaptuk:

— Azzal, hogy a többi vallásfelekezet szuboticaei lelkészeit nem hívtuk meg a püspökszentelési ünnepegyekre, sem meghátnani, sem megsérteni nem akartunk senkit, még kevésbé jelent ez azt, mintha nem értékelnénk kellőképpen a felekezetek közti békét. Mi egyszerűen azokat az idegen felekezetbelieket hívtuk meg, akik érdemesnek tartották a püspök

ur önmegbecsülését kinevezése alkalmából üdvözölni. Így meghívtuk a szombori görögkeleti főesperes urat, akitől üdvözlő levelet kaptunk. A szuboticaei lelkészeket azért nem hívtuk meg, mert üdvözlő szerencsekívánataik elmaradását olybá kellett tekintenünk, hogy feszélyezve érezték volna magukat az ünnepegyen való részvétel által.

Miért nem emlékezett meg
a püspök a magyar hívők
ról?

A püspöki egyházmegye magyar hívői egy részénél az is kellemetlen érzést keltett, hogy a püspöki felszentelés alkalmával az egyházi funkcionáriusok csak a bunyevácok vallásosságáról emlékeztek meg, egyházi részről nemcsak magyar beszéd nem hangzott el, hanem említés sem történt, hogy itt magyar hívők is laknak. Erre vonatkozólag a püspöki udvar részéről szintén megnyugtató kijelentést tettek. Kijelentették, hogy Budanovich püspök igenis megemlékezett magyar hiveiről, mégpedig a vasárnap esti fáklásmenetben résztvevő tömeghez intézett beszédében, ahol ezt a kitélt használta: »bunyevác és más nyelven beszélő hiveim«. Ezt megelőzően a magyar hívek megemlézésére, vagy magyarnyelvű beszédre nem volt alkalmuk az új püspöknek, mert a banketten egyáltalán semmiféle beszédet sem tartott a pápa felköszöntésén kívül. Így a magyar felszólalásokra csak úgy nem válaszolhatott Budanovich, ahogyan nem válaszolt azokra a szerb-horvát felköszöntőkre sem, amelyek a banketten elhangzottak. A főpásztor magyar hiveinek vallásosságát, áldozatkészségét elismeri, nem tesz különbséget az egyház hí fia között, akárminő nyelven imádkoznak is s legközelebb alkalmuk lesz magyar hiveiről megemlékezni.

Hétfőn püspöki konferencia volt Szuboticán

A püspökszentelés alkalmából Szubotica gyülekezeti katolikus püspökök hétfőn reggel a Szent Teréz plébánia épületében püspöki konferenciát tartottak, amelyen már az új püspök: Budanovich Lajos is résztvett. A konferencián a jugoszlávai katolikus egyház aktuális kérdéseiről és követeléseiről volt szó. Elhatározták, hogy a püspöki kar testületileg Beogradba utazik és eljár a kormányhoz az egyház napirendű levő ügyei érdekében.

Délelőtt a pápai nuncius és az ország püspökei hivatalos látogatást tettek dr. Szent Károly főispán-polgármesternél,

akinek megköszönték a fogadtatást és a város részvételét a felszentelési ünnepegyben. Hivatalos látogatást tettek még Dimitrijevic hadosztály-tábornoknál, valamint dr. Presics József hitközségi elnöknel.

Pellegrinetti pápai nuncius délután fél-negy órakor utazott el Beogradba és vele együtt mentek dr. Bauer Antal zagrebi érsek, dr. Akszamovics Antal gyakovói püspök, Bonifacius Kvirin spliti püspök, hogy a püspöki konferencia értelmében megtegyék a szükséges lépéseket a kormányhoz. Rodics Rafael beogradi érsek, bánati apostoli adminisztrátor már előbb

elutazott Becskerekre. Nyárady Dénes krizsevci görögkatolikus püspök vasárnap este utazott el és Rómába folytatja útját, ahol Ciril és Metód szlav apostolok jubileumi ünnepén fogja képviselni a jugoszlávai katolikus egyházat. Dr. Sárics József szarajevói érsek és dr. Karlin Andrija maribori püspök hétfőn este hagyták el Szubotica. A távozó egyházfejedelmeket hivatalos búcsuztatásban részesítették a pályaudvaron és az államvasutak igazgatósága szalónkocsi bocsájtott rendelkezésükre.

HIREK

VÁROSI MOZI. Május 2—3.: A három ur. A főszerepekben: Vándory Gusztáv, Muzony Bella, Szécsi Ferenc, Jatzkó Cia, Kompóthy Gyula. A villámsújtott város. Egy tudós fantasztikus álma.

VÁROSI SZÍNHÁZ. Május 4-ikén: A Neven horvát énekkar hangversenye.

— Gyorgyevics Dragoszláv helyreigazító nyilatkozata. Gyorgyevics Dragoszláv volt polgármester a Bácsmegeyi Napló vasárnapi számában megjelent »Gyorgyevics Dragoszláv karrierje és bukása« című cikkre vonatkozólag a sajtótörvény 26. és 27. §-ára való hivatkozással terjedelmes helyreigazítást küldött be hozzánk. A helyreigazító nyilatkozatot a legnagyobb készséggel, egész terjedelmében közzétesszük anélkül, hogy annak vizsgálatába belemennénk, hogy tulajdonképpen helyreigazítás-e az vagy vitaközös olyasmivel, amiről a mi közleményünkben nem is volt említés. A helyreigazító nyilatkozat azonban olyan időben érkezett hozzánk, amikor annak egész terjedelmében való közzététele technikailag lehetetlen volt s így kénytelenek vagyunk azzal a törvényadta jogunkkal élni, hogy a nyilatkozatot a Bácsmegeyi Napló szerdán reggel megjelenő számában tesszük közzé.

— A beogradi főispán Noviszadon. Noviszadról jelentik: Alekszijevec Mita beogradi főispán vasárnap Noviszadon tartózkodott. A főispán, aki családi ügyben járt Noviszadon, este visszautazott Beogradba.

— A királynő a Mária-schnee-i fogadalmi templomnál. Noviszadról jelentik: Mariora királynő dr. Dungszerzki Gedemné udvarhölgye kíséretében a mária-schnee-i fogadalmi templom megegyezésére autón Beogradból a kies fekvésű Szremszki-Karlovain át Mária-Schneere érkezett, ahol a templomszolgá fogadta a felséges vendéget és annak megérkezéséről értesítette a petrovardini-rökusi plébánost, aki sietve a királynő fogadtatására a templomhoz ment. A királynő nagy érdeklődéssel szemlélte meg a templomot, részletesen megmagyaráztatta magának a templom történelmi emlékeit. A királynő megtekintette az ugyancsak történelmi emlékü Brenner-tölgyfát és nagyobb adományt juttatott a templom és a plébánia rendezésére. A királynő közel másfél órai tartózkodás után a környékbeli edasereglett lakosság hangos zsvívózása közt tért vissza Beogradba.

— A noviszadi munkáskamara tisztviselőpályázata. Noviszadról jelentik: A munkáskamara pályázatot irt ki tisztviselői állásokra. Miután nem érkezett megfelelő ajánlat, a munkáskamara új pályázatot irt ki, csupán a titkárhelyettesi állásra választotta meg Nikolic Acát.

— A multság vége. Noviszadról jelentik: Tizicis Márkó vajszkai földmivest a szombori törvényszék három évi börtönrre ítélte, mert mulatozás után barátját, Gluvaics Jovánt hasbaszurta, Zsiga Györgyöt pedig revolverrel megsebesítette. A noviszadi felebbviteli bíróság hétfőn helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

— Menesztik a zagrebi főispánt és rendőrigazgatót. Zagrebból jelentik: Politikai körök véleménye szerint a legközelebbi jövőben a horvát közigazgatásban nagyarányú személyi változások várhatók. Elsősorban el fogják mozdítani Kramarics Mile zagrebi főispánt és helyére Draskovics Andrija karlováci főispán kerül. A karlováci főispáni székre Trnszki Jován sziszkai kerületi előjáró fog kerülni. A zagrebi rendőrigazgatói állást, amely már két éve megüresedett, dr. Novák Dragutinál, a zagrebi lakásbíróság volt elnökével fogják betölteni, míg dr. Dragovics, a rendőrigazgatóság jelenlegi vezetője, tovább is megmarad helyettesnek.

— Római zarándokut. A Szent Ferencrend központi rendfőnöksége kilenc napos római zarándokutat tervez, amelyre a résztvevni szándékozók május hó ötödikéig jelentkezhetnek a szuboticaei ferencrendi zárdaiban Péter Vazulnál, vagy Péter Valériánál. A zarándoklat utvonala Zagreb—Fiume—Venecia—Pádua—Róma—Assisi. Az ut, másodosztályu utazással és teljes ellátással 2110 dinárba, harmadosztályu utazással és teljes ellátással 1430 dinárba kerül. A zarándokok Szuboticaéről Péter Vazul és Péter Valérián vezetésével május tizenhétedikén indulnak.

— Szent Flórián emlékünnep Szuboticán. Szent Flóriánnak, a tüzoltók és kéményseprők védszentének május negyedikén van az évfordulója, amelyet Szuboticán ünnepélyes külsőségek között tartanak meg. Előző nap este félnyolckor fáklásmenet indul az önkéntes-tüzoltólaktanyától a Flórián-szoborig, ahol Iszpanovics Mátyás volt tanfelügyelő tart ünnepi beszédet. Másnap délelőtt tíz órakor ünnepi mise a Ferenc-rendiek templomában, mise után kivonulás a szoborhoz, ahol Péter Valérián bunyevác, Péter Vazul pedig magyar nyelven mond beszédet. Az önkéntes tüzoltók a szoborra diszes koszorút fognak helyezni.

— Eljegyzés. Dr. Janezs Josko bankigazgató (Noviszad) eljegyezte Schmidt-mayer Mimit, Schmidt-mayer Andrija titeli nagyiparos leányát.

— A szuboticaei Neven horvát dalárda hangversenye A szuboticaei »Neven« horvát dalárda május 4-én a Városi Színházban koncertet rendez gazdag programmal. A Neven dalárda hangversenyét nagy érdeklődéssel várják Szuboticán annál inkább, mert a jónévű bunyevác-horvát dalárda hosszú szünet után most lép először nyilvánosság elé. A tenor szófű Ruzsics kompozíciójában Baeser József szuboticaei zsidó főkanter fogja énekelni. A hangversenyre Ruzsics zeneszerző is ellön Zagrebból. Az énekkart Hermann tanár vezényli. A hangverseny iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg Szuboticán és a környéken is.

— Nagyobb fizetésképtelenség Oszi-jeken. Noviszadról jelentik: Salgó Miksa osziyei kander- és technikai cikkek nagykereskedés főnöke a noviszadi hittelező-vegedyletnél hat és félmillió dinár passzívával fizetésképtelenséget jelentett.

— A vasárnapesti felhőszakadás. Noviszadról jelentik: Vasárnap este Bácska nagy részében óriási felhőszakadás volt. Legnagyobb mérvű volt a felhőszakadás Pribicevicevő és Szrbobran között, a hol a víz elborította a földeket és az utakat. Még hétfőn reggel is víz alatt voltak a földek. Kárt azonban a felhőszakadás sem az épületekben sem a földeken nem okozott, sőt a gazdák szerint jót is tett a vetésnek.

— Kádár Lehel két heti fogházra ítéltek. Szegedről jelentik: A szegedi törvényszék két heti fogházra ítélte Kádár Lehel újságíró, aki az ébredők múlt évi szegedi gyűlésén a zsidókról azt mondta, hogy a világ legnagyobb rablói: Kádár az ítélet ellen felebbezett.

— Szeptember elsején kezdődik a világmesteri címért folyó sakkmérkőzés. Londonból jelentik: A Times közli, hogy a nagy mérkőzés a világmesteri címért Capablanka és Aljechin között szeptember elsején kezdődik Buenos-Ayresben.

SZÍNHÁZ

A Societa Polifonica Romana hangversenye

A sixtusi kápolna énekkara Suboticán

A Capella Sixtina, a Szent Péter székesegyház, a San Giovanni in Laterano és a Santa Maria Maggiore, tehát az örök város négy legnagyobb templomának kórusából alakult az az énekkar, amely a Societa Polifonica Romana neve alatt eljött egy estére Szuboticára, hogy a Városi Színházban bemutassa páratlan, szinte emberfeletti művészetét. Feledhetetlen est volt és olyan művészi élmény, amelyért messze földre hiába zárandokol a szépségek rajongója, a művészet áhítatos hívője. Már a kép is felejthetetlen volt. A függöny szétnyílik és fekete háttér előtt ott áll a sötétlilába öltözött fehérkaréges énekkar, gyermekek, ifjak és meglelt férfiak kórusa és Monsignore Raffaele Casimiri kanonok-karmester intésére felzendül az ének. Néhány taktus csupán és a közönség már extázisban van. Elfelejtjük, hogy színházban ülünk és úgy érezzük, mintha szeráfok énekét hallanók.

Bírálni még a leghivatottabb zeneesztétikus részéről sem volna illendő ezt az énekkart. Az emberi hang e tökéletessége előtt csak csodálkozni lehet és meghódolni, a műsoron szereplő egyházi zeneműveket pedig valami misztikus áhítattal lehet csak fogadni. Már maga az hogy a közönség megismerkedhetett Giovanni Pierluigi Palestrina szellemével, olyan döntő és nagyjelentőségű kultúresemény, ami értékben felülmúlhatatlanná teszi ezt a hangversenyt. Palestrina muzsikáját olyan friss, szabad és közvetlen előadásban kell hallani, amelyen a római Societa Polifonica Romana interpretációja. Ez az egyházi muzsikus és társai nem hódoltak meg a keneteljenesség hamis pátozának, hanem a természet szabadságával élik ki magukat örömszünnepi fanfár- és komor, sötét gyászhangokkal. Ez az egyházi zene ebben az előadásban kibontakozik a liturgikus keretektől és emberi művoltában ragad meg és víz magával bennünket.

Ami ez az énekkar ad, az nem «stílus», hanem lélek. A sóhajlás lehetetlenni finom pianójától a mennydörgésszerű fortissimóig már nem is dinamika az, ami ebből az énekkarból kirobban, hanem a legsodálatosabb orgona, az emberi hang. Hogy mit tud az emberi hang! Hol orgona-bugást hallunk, hol kürtök harsognak, aztán dobok perdulnak meg, hogy később a hárfa hurjai vegyék át a melódiait. Mindezt emberi hanggal! Az a capella-kórusok természetesen szabadossága, a gyermekkórus legtisztább szopránja — amely külön csodálatot keltő teljesítmény — az öt szólamu vegyeskar mindenkor tökéletes «hangszerelése», a bel canto legtisztább hagyományainak megőrzése a csodával, az emberfeletti határos már.

Mindenekfelett álló és mindenek fölé emelő élmény volt ez az est. Palestrina Peccantem me... kezdetű motettája, Josquin de Prés: Ave Máriája és különösen Tomaso Ludovico da Vittoria: Tenebrae factae sunt... kezdetű respensoriuma, valamint a műsor után adott Credo tétele örökre felejthetetlenek maradnak azoknak, akik hallották.

A Societa Polifonica Romana kétségkívül a világ legjobb énekkara ma és Monsignore Raffaele Casimiri nemcsak a legkiválóbb dirigensek egyike, hanem az egyházi zene leghivatottabb tudósa is. Ami ez az énekkar és ez a karmester csinálnak, az a legnemesebb szugeszció az emberi hang varázsával. A

színházban szinte ájtatos csöndben figyelő közönség ennek a csodálatos varázsnak a lenyűgöző hatása alatt állt egész este. Már nem is egyszerűen művészet, hanem a legtisztább szép rajongó áhítata volt egy estére ur a színház falai között.

László Ferenc

Játék a kastélyban

A becskerekeli műkedvelők vendégjátéka

Tisztelet és becsület derék helyi műkedvelőinknek, de teljes objektivitással meg kell állapítani, hogy olyan tökéletes, jó műkedvelő előadást még nem láttunk Szuboticán, mint amilyen előadásban vasárnap este a becskerekeli műkedvelők mutatták be Molnár Ferenc «Játék a kastélyban» című világhírű vígjátékát. Nincs semmi különösebb célja az összehasonlításnak, csak bizonyos fokozatot szeretnénk felállítani, hogy kifejezésre jusson, milyen színészi munkát tudnak ma már a becskerekeli műkedvelők adni. A főérdem ebben kétségtelenül Nyáray Rezsőé, aki a magyar vidéki színészet egyik legkitűnőbb tagja és legértékesebb rendezője volt és így csak természetes, hogy a vajdasági magyar műkedvelő színjátszásnak leghivatottabb irányítója és csodálat tud produkálni a becskerekeli műkedvelőkkel. Igaz, hogy feltűnően sok a tehetséges műkedvelő Beeskereken, de így csak a legjobb rendező tud egy ensemblet összeválogatni és egy darabot kihozni.

Molnár Ferenc nagyszerű vígjátékának előadása távol áll minden dilettantizmustól. Nyáray Rezső, a rendező olyan maradéktalanul hozta ki a darab legfinomabb nuanszáit is és a szereplők mindegyike annyira megfelelt a helyen, hogy a vasárnapi előadás a legjobb színházi előadásokat juttatta az eszünkbe. A darab indulásától kezdve, amikor a három szereplő percekig ül szótlanul a színpadon, annyi nagyszerű rendezői ötlet vonult végig a színpadon, ami merőben szokatlan műkedvelői előadásokon. Minden szereplő szerepvadása olyan kifogástalan és főkép ebben a tekintetben tanulatnának a szuboticiai műkedvelők becskerekeli kollegáiktól — hogy az előadás pergő tempója is biztosítva volt és ez főkép a nagyon nehéz harmadik felvonás sikerét döntötte el.

Turay szerepéből Nyáray Rezső csinált olyan alakítást, ami komoly, nagy színpadon is feltűnést keltene. Izig-vérig színész, akinek derűs kedélye mint jóleső, langyos hullám önti el a nézőtérre és a legbensőbb kapcsolatot teremt a színpad és a közönség között. Komoly, művészi értékektől csillogó alakítás Nyárayé, minden részletében a leg gondosabban kidolgozva. Oldh Jolán a darab egyetlen női szerepében mutatkozott be. Színpadratermettebb, több illúziót keltő női ritkán látni a műkedvelő-színpadon, mint ez a fiatal leány, aki nemcsak szép, fess, elegáns és temperamentumos, hanem nagyon tehetséges is. A hiszterikus operett-szubrettet markáns vonásokkal, nem egyszer meglepő mozdulatokkal és hangokkal tudta perszifálni. Staudt Tibor olyan otthonosan mozog a színpadon, mintha ez volna igazi talaja. A pesszimista Gált minden arczerdülésével nem is játszotta hanem élte. A harmadik szerzőt Agoston Ede játszotta, aki a ritka, jó amorozők közé tartozik. Piatál, szenvedélyes és sohasem affektált. Wéhner Oszkár Almádi színész szerepében tanuskodott kitűnő kvalitásokról. Nagy-szerű megjelenésű és organumu műkedvelő és különösen a harmadik fel-

vonás próba-jelenetében volt meglepően jó. Két kisebb szerepben Henning Ferenc és Török Ferenc voltak méltó kiegészítői a pompás együttesnek.

A közönség Szuboticán egész szokatlan lelkesedéssel ünnepelte egész este Nyáray Rezsőt és a kitűnő becskerekeli vendégeket, akik egy színházi est illúzióját adták

(I. I.)

Az ártatlan Don Juan előadása Szentán. Szentáról jelentik: Vasárnap és hétfőn adta elő a Szentai Keresztény Kereskedők Egyesületének műkedvelő gárdája Basch és Arnold három felvonásos vígjátékát, az «Ártatlan Don Juant». A szereplők legnagyobb része most először volt színpadon, mégis mindegyikük nagyon ügyesen mozgott a színpadon, többen pedig tehetséges műkedvelőknek bizonyultak. Kiss György, a címszereplő mindvégig derült hangulatban tartotta a közönséget. Molnár József a gyáros szerepében elegáns játékkal tünt ki. Bernyk Klára az átlagos műkedvelőket felülmúló művészettel alakította a gyárosné nehéz szerepét. Henning Bogyi igazi elkényeztetett modern lány volt, Novák Franciska pedig kitűnő mozdíviva. Auer Ilonka és Dimitrijevic Olga kedvesen, bájosan alakították a hol önzetlen, hol irigy barátnőket. Bózsó Pál a világít, Tóth Gyula a féltékeny vőlegényt közvetlenül, élethűen játszotta. Kiseb szerepében nagyon jó volt Novák Böske és Kocsis Jenő. A kis számú publikum szeretettel fogadta az új műkedvelőket és hálásan tapsolta őket is. Lux Lajos rendezőt is a függöny elé. A rendezés kifogástalan volt.

KÖZGAZDASÁG

Harc a peronoszpora ellen

A vajdasági komlótermelők ankétja Noviszadon komlószári ó raktár létesül

A vajdasági komlótermelők szövetsége és a földművelésügyi minisztérium — a mint már jelentettük — az egész Vajdaságra kiterjedő mozgalmat indított, a komlóbetegségek leküzdésére.

A komlótermelők szövetsége vasárnap délelőtt kilenc órára a noviszadi tőzsde nagytermében értekezletet tartott, amelyen a Bácska, Bánát és a Szerémség komlótermelői vettek részt úgy, hogy majd minden komlótermelő vidék képviselve volt. Közel kétszáz kiküldött jelent meg a vasárnapi ankéten, amelyen Petzy-Popovics Pál, a szövetség alelnöke elnököl, aki megnyitó beszédében ismertette az ankét egybehívásának célját. Előbb szerb, majd német nyelven közölte a jelenlevőkkel, hogy már nagyon sok helyen komoly komlóbetegségek léptek fel, amelyek, ha ellenük idejekorán nem védekeznek, az egész komlótermést veszélyeztetik. A fellépett betegségek közül különösen a peronoszpora okoz nagy pusztításokat és a vasárnapi ankétnak az a célja, hogy megbeszéljék a betegségek elleni leghatásosabb védekezést, hogy a betegség mielőbb sikerrel leküzdhető legyen.

Machmer Mihály torzsai földbirtokos hálás szavakkal adózott a szövetség igazgatóságának, amely a komlótermelés fejlesztése és a komlóbetegségek leküzdésére igen eredményes tevékenységet fejt ki. Hosszabb beszédét határozati javaslat benyújtásával fejezte be, amelyben javasolta, hogy a szövetség irjon fel a kormányhoz, hogy akár törvényhozási uton, akár miniszteri rendelet útján tegyék kötelezővé a komlópermetezését, tekintet nélkül arra, hogy

a komló egészséges-e, vagy sem és tekintet nélkül arra, hogy a komlótulajdonos tagja-e a szövetségnek, vagy sem!

A határozati javaslatot az ankét több felszólalás után egyhangúlag elfogadta.

Matics Milorád, a szövetség igazgatósági tagja ezután szakszerű előadásban foglalkozott a peronoszpora betegség tüneteivel és azzal a kérdéssel, hogyan lehet ezt a betegséget a legsikeresebben leküzdni. A beszédében leírt utasításokat a szövetség nyomtatásban is szétosztatta a megjelentek közt.

Sokan különféle szakfelvilágosítást kértek, amelyre az igazgatóság tagjai kimerítő válaszokat adtak.

A létesítendő szövetkezet helyiségeiben bemutatták a napokban Németországból érkezett háromféle permetezőt: a hátan alkalmazott, a kerekeken járó és a motorikus erővel hajtott gépeket. A megejtett próbák kitűnően sikerültek.

Határozatképtelen volt a noviszadi hitelező-védegyelet közgyűlése.

Noviszadról jelentik: A vasárnap délelőtt kilenc órára egybehívott hitelezői-védegyeleti közgyűlést határozatképtelenség miatt nem lehetett megtartani. A legközelebbi közgyűlés május 7-ikén, szombaton délután hat órakor lesz és azt tekintet nélkül a megjelentek számára, megtartják.

A noviszadi Kereskedelmi és Iparbank közgyűlése.

Noviszadról jelentik: A noviszadi Kereskedelmi és Iparbank vasárnap délelőtt tíz órakor saját helyiségeiben tartotta meg Ernst Bernát elnök elnöklétével huszadik évi közgyűlést, amelyen a részvényesek igen nagy számban vettek részt. Dr. Szelanovics Zsarkó nyugalmazott polgármester, Kassovitz Miksa vezérigazgató és dr. Lusztig Nándor ismertették az igazgatóság évi jelentését, amelyet a jelenlevők zajos éljenzéssel egyhangúlag tudomásul vettek. Krajaevics Gyula fakereskedő tetszéssel fogadott beszédében méltatta Kassovitz Miksa vezérigazgató, Révész Gyula igazgató és a tisztviselőkar nagy munkáját. A közgyűlés a betérszített jelentéseket és zárszámadásokat, amelyek az intézet kiváló prosperálására vallanak, egyhangúlag elfogadta.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város mellett szám a hullámhosszt jelenti)

Kedd, május 3

Bécs (517.2) 11: Koncert. 16.15: Hangverseny. 20.05: Szimfonikus hangverseny.

Grác (357.1) 20.05: Mesterdalmok-est. Zagreb (310) 20.30: Koncert-est. 22: Napi hírek.

Az előjegyzésbe vett „Ingelen“ porcellán Lautsprecherek 2 napon belül elszállítanak. Új előjegyzéseket felvesz: Konráth D. D., Subotica

Prága (348.9) 17: Délutáni hangverseny. 20.40: Zene. 21.30: Schumann-koncert.

London (361.4) 13: Ének. 16: Zenekari hangverseny. 19: Katonazene. 19.43: Táncczene.

Lipce (365.8) 16.30: Hangverseny. 21.15: Nagy koncert.

Róma (449) 13.30 és 20.45: Koncert. 17.15: Jazzband.

Budapest (555.6) 9.30, 12 és 15: Hírek. 16: Tézene. 17.02: Kamarazene. 19. Operaházi hangverseny. 22.15: Cigányzene.

Budanovich Lajos püspök felszenteléséről készült eredeti felvétel egész héten a

A felvételeket két felvételgépvel Lifka Sándor végezte

KORZÓ ÉS LIFKA

A felvételeket két felvételgépvel Lifka Sándor végezte

MOZIBAN LÁTHATÓK

1. Pellegrinetti ipai követ ünnepélyes fogadtatása. 2. Jugoszláv egyházfejelmek Szuboticán. 3. Bevonulás a díszesen felvirágozó t Szt. Teréz-templomba. 4. A felszentelés. 5. A meghívottak díszes tábora a templomban. 6. A temp'om előtt e:rével sétáló közönség

— **Vajdasági ankét a munkások általános helyzetéről.** Noviszadról jelentik: A noviszadi munkáskamara vezetősége elhatározta, hogy az egész Vajdaság területén egyszer írásbeli, azután szóbeli ankétet rendez a munkásság általános, szociális és gazdasági helyzetének a megvilágítására. A kamara ebből a célból nyomtatott íveket küld szét az egyes kamarai megbízottakhoz, valamint a munkásság szervezeteihez és ezekben az ívekben elsősorban a munkabérek háborúelőtti, háborúalatti és mostani magasságát, a lakásviszonyokat, a munkásvédelmi törvény végrehajtását és a gyárak higiéniai viszonyait vizsgálja ki a kamara. Az írásbeli ankét befejezése után két-három hónap múlva Noviszadon általános vajdasági ankétet tartanak, amelynek eredményeképpen határozati javaslatot terjesztnek a szociálpolitikai miniszter elé és az ankétéről könyvet is adnak ki.

— **Egy baeszkogradistai földbirtokos a földművelésügyi miniszternek.** Sztaribecseiről jelentik: Koszovac Milán baeszkogradistai földbirtokos a napokban hatvanhét hold földet adományozott a földművelésügyi miniszternek azzal, hogy a miniszternek a birtokon földművelőiskolát állítson fel.

— **Május 3-ikától keddtől kezdve Budanovich püspök felszentelése a Városi-moziban.**

— **A sztariibecseji katolikus iparos legényegylet tisztújító közgyűlése.** Sztaribecseiről jelentik: A sztariibecseji katolikus legényegylet tisztújító közgyűlést tartott. Elnök lett Réh Dezső, háznagy Hodik Dávid, pénztáros Zimányi Ferenc, jegyző Tóth István, I. dékán Cabaffy Antal, II. dékán Juhász Béla, zászlóscsok úru Szabotnik Ferenc és Deininger Rezső, könyvtáros Juhász Sándor, szertartór Kolovics Lajos, Választmányi tagok: Deák Illés, Győri Géza, Manhalter Lajos, Nagy István, Pratzner József, Deák János, Erdélyi Károly, Csányi Ferenc, Zelenay Sándor, Kozma Sándor, Kovács Sándor, Lukenics János, Mozer Ferenc, Rácz Imre, Ruzsicska Mihály, id. Szabotnik Ferenc és Brankovics Béla lettek.

— **Házasság.** Décsi Ernő és Faith Ily április 23-ikán házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Dr. Szász István a szerb irodalomban.** Sztaribecseiről jelentik: Szentendrén elhunyt dr. Szász István, Sztaribecseji évtizedeken át volt közönségi orvosa és jeles műfordító. Dr. Szász István szerb műfordításából annak idején többet be is mutattunk a *Bácsmegyei Napló* olvasóinak. Mint most értesülünk, dr. Szász István értékes munkásságát a szerb irodalmi körök is méltányolni és megörökíteni szándékoznak, amiért felkérték Popovics Milán sztariibecseji járásorvost, aki maga is író és aki dr. Szász Istvánnak egyik legbizalmasabb barátja volt, hogy az elhunyt életéről és munkásságáról esszét írjon. A tanulmány az egyik tekintélyes szerb irodalmi folyóiratban fog megjelenni.

— **William Kessel Vanderbilt válik feleségétől.** Newyorkból jelentik: William Kessel Vanderbilt ellen a felesége, Vanderbilt Virginia, hűtlenség miatt válópert indított. Vanderbilt kijelentette, hogy a házasság felbontása után feleségül veszi Warbuty asszonyt.

— **Növendékhangverseny Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Szép száma meghívott közönség előtt vasárnap délután tartotta meg Banjanin német zenetanárnő évről-évre növendékhangversenyét, amely minden tekintetben kitűnően sikerült. A növendékek közül különösen Bosnyakovich Vladimirt, Nagy Dragicát, Burghard Ottót, Hellfrich Etelkát kell megemlíteni, akik Mozart nyolc éves szimfóniáját játszották. Nagy technika, finom tónus jellemzik Lukács Irén játékát. Külön ki kell említeni Fischer Inceit és Cselikovic Ottót, akik igen értékes tehetségről tettek bizonyosságot. A növendékek közül megemlíthetjük még Burghard Káthit, Vinkovic Jelenát, Basch V. Lukácsot, Huszákot és Cselikovic Babus zongorajátékát.

— **A szuboticaí fűszerkereskedők értekezlete.** A szuboticaí fűszerkereskedők vasárnap délelőtt értekezletet tartottak a Beograd-szállóban. Körösi Géza megnyitó beszéde után bizottságot jelöltek ki, amely tárgyalásokat folytat a Lloyd vezetőségével az együttműködés lehetőségéről. Ha a tárgyalások nem vezetnek eredményre, akkor a fűszerkereskedők külön egyesületbe tömörülnek.

— **Brandes könyvtárának felét eladják.** Mint a párisi lapok Daniából jelentik, Brandes 10.000 kötetre rugó könyvtárának felét el fogják adni. A könyvtár másik felét az elhunyt író családjának tulajdonában marad.

— **Kitört egy tüzhányó Reunion szigetén.** Párisból jelentik: Reunion szigeten erős földrengés kíséretében kitört egy tüzhányó. A kitörés egy folyam medrét több méterrel fölemelte. Hatalmas víztörlésér keletkezett, amely Benoit városban nagy kárt okozott. Galazie helységben több ház összedőlt, egy ember meghalt és sokan megsebesültek.

— **Csendben múlt el május elseje Noviszadon is.** Noviszadról jelentik: A noviszadi munkásság vasárnap minden incidens nélkül ünnepelte meg május elsejét. Délelőtt tíz órakor a Szloboda nagytermében az egyesült szakszervezetek, függetlenek és a grafikai munkások közös népgyűlést tartottak, amelyen mintegy ötszáz ember jelent meg. A gyűlés szónokai Kréki Bogdan és Majjanovics Dragoljub voltak. A népgyűlésen magyarul senki sem beszélt. Délután a Hadiszigeten népfőnökök tartottak, amelyen mintegy három ezer ember vett részt.

— **A sztariibecseji magyar Népkör kulturrendezvénye.** Sztaribecseiről jelentik: Nagy érdeklődés előzte meg a sztariibecseji magyar Népkör harmadik kulturrendezvényét, amelynek fő érdekessége Szentelcey Kornélnek, a kitűnő vajdasági írónak előadása volt Madách Imréről. Az előadáson, melyet a Népkör dísztermében tartottak meg, nagyszámban közönséggel jelent meg. Fetter Imre igazírművészettel szavalt a Reményik Sándor: »Az utolsó mondat problémája« című költeményét. Utána Szentelcey Kornél tartotta meg mélyenjáró gondolatokban bővelkedő előadását Madách Imre tragikus életéről és munkásságáról. Szentelcey Kornél előadását a közönség nagy figyelemmel hallgatta végig. Mérő Rózi Schubert és Offenbach-dalokat énekelt kitűnően, nagy sikerrel. Sándor Irénke és Janka Beethoven-szimfóniát adott elő nagy tetszéssel.

— **A vajdasági fűszernagykereskedők egyesületén tömörültek.** Szomborból jelentik: A vajdasági fűszernagykereskedők vasárnap Szomborban gyűlést tartottak, amelyen Bácska, Bánát és Baranya területéről több mint negyven nagykereskedő jelent meg. A nagykereskedők elhatározták, hogy Szombor székhellyel egyesületet alakítanak és minden hónapban vándorgyűlést tartanak a Vajdaság különböző városaiban. Az egyesület célja, hogy segítsen a nagykereskedők gazdasági helyzetén, küzdjön a jogosulatlan kartellek ellen és a kihatározásokat korlátozza főleg olyan áruknál, amelyek állami monopóliumok és amelyeket a nagykereskedők készpénzért vásárolnak. Ezután megválasztották a következő tisztviselőket: elnök Racics György szombori fűszernagykereskedő, alelnökök Messinger József (Velikakikinda), Radovics Jovan (Velikibeckerek) és Ofner Alfons (Szombor). Ezenkívül tizenhat tagú választmányt választottak. Az alakuló gyűlés ezután táviratilag üdvözölte a kormányt és a noviszadi és becskeréki kereskedelmi és iparkamarát, kérve támogatásukat.

— **Előadás a Jogászegyletben.** A szuboticaí Jogászegylet konferenciát fog tartani, amelyen megvitátja a polgári perrendtartás új tervezetét. A kedden, május harminadikán tartandó konferencián Györgyevics Jovan törvényszéki bírónak a bizonyítási eszközökről fog beszélni. Az előadás a Bárany-szállóban este kilenc órakor kezdődik.

Gyöngyvirágok

Alig öt éves. Sovány, sápadt, nagy szemű virágúrú kisleány. Olyan, mint egy regényfigura; romantikus beteges, nyugtalan, naiv. Ott állt a cukrászda előtt kék harisnyában, vékony ruhában, szőke kócos hajában leste szalaggal.

— **Fiatalur vegyen egy csokor gyöngyvirágot!** — A hangja csupa könnyörgés, fájdalmas kidöbbenése a koldusléleknek, ijesztő figurája a talánc városnak, amely lenyelt a muzsikát, az illatot, a füvet, behabzsolja a csatornák szennyét, a vért és a verejtéket és mikor jólakik, kiköp magából ilyen eszenévész, kis, mozgó, érző, szenvedő emberpondrót, amely alig mozdult, már is kikerült az uccasokra, hogy vékonyka panaszos szopránján, félrehúzott szájjal kintálja a dr. kertek díszét: a gyöngyvirágot.

Nem is volt kisgyerek. Nem volt hintalova és karakter babája, mint a többi kisleánynak, gyereknek. Télen fát lopott, tavasszal virágot árult, nyáron kosarat cipelt és ősszel beteg volt. Nem játszott soha, nem hempergett a fűben, nem örült a karácsonynak; neki mindegy volt, teljesen mindegy. Ott állt a palota tövében, mint egy kis bogár. Nem ijedt szemmel bátran okosan nézett a csöppög. Nézte az arcokat, melyiken villan fel a biztató sugár; ahhoz odalépett.

— **Vegyen! Friss, jószagu gyöngyvirágot** — Aztán visszament a helyére és várt és vágyakozón nézett a pék kosarába. Bizonyosan éhes volt...

Mögötte a cukrászdaiban egy pulók kisgyereket etetett a mamuskája és a kiskölyök, amikor a mamája nem látta, undorodva kiköpte szájából a krémcsipőt...

(sz. e.)

— **A püspökszentelési ünnepségek filmen a Lijka-moziban.** A szombati és vasárnapi püspökszentelési ünnepségekről Lijka Sándor, a kitűnő nevű és országszerte ismert operatőr, aki már több alkalommal filmezett le aktuális szuboticaí képeket, filmfelvételeket készített. A felvételeknek legérdekesebb részei a nunciás és a püspökök megérkezése és fogadtatása, a bevonulás, a templom előtti ünnepségek, a felszentelési aktus és a fátylásmenet. A filmet kidolgozás végett külön kurir vitte Zagrebba, ahonnan még ezen a héten megérkezik. Az érdekes filmet, amely a vajdasági katolikusok nagy ünnepét örökíti meg, a Lijka- és a Korzó-mozi mutatja be és így azoknak is módjában lesz az ünnepi aktus egyes részeit megtekinteni, akik az ünnepségen nem vehettek részt.

— **Eljegyzés.** Dr. Zadić Salom (Subotica) és Fleiner Kató (Velikibeckerek) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Orvosi hír.** Dr. Fürst Sándor novivrbázi orvos külföldi újáról haza érkezett és rendelését ismét megkezdte.

— **Szenzáció motorbiciklistáinknak!** Az angol *AJS márkájú világbajnokságot nyert és a világ legjobb 1, 2 és 4 hengeres SUPER EXCELSIOR and HENDERSON amerikai motorbiciklijei* megérkeztek. *Keressen fel bennünket május 1—8. között a zagrebi autóvásáron az E pavillonban.* Egyes körzetek részére keresünk megbízható képviselőket. O. Žužek, jugoszláviai vezérképviselő, Ljubljana, Tavčarjeva 11.

— **Calderara & Bankmann,** Wien, toalettszappanai és illatszerrei elismerten a legjobbak.

— **Elrontott gyomor,** bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfejfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseténél már egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a »Ferenc József« víz használata a sok éves és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Vörhenyjárvány a sztariibecseji iskolákban.** Sztariibecseiről jelentik: A sztariibecseji beltéri iskolákban nagyszámu vörhenymegbetegedés történt. Az elsőosztályu tanulók huszonöt százaléka fekszik vörhenyben. A hatóságok véleménye szerint ha a járvány ilyen mértékben terjed, sor kerül az iskolák bezárására. A hatóságok minden intézkedést megtettek a járvány leküzdésére.

— **»A nóta vége« délutáni előadásban.** Vasárnap, május 8-ikán délután félnegy órai kezdettel kerül ismét színpadra »A nóta vége« a Népkörben, fél helyárák mellett. Jegyek Krécsinél kaphatók.

— **Szenzáció motorbiciklistáinknak!** Az angol *AJS márkájú világbajnokságot nyert és a világ legjobb 1, 2 és 4 hengeres SUPER EXCELSIOR and HENDERSON amerikai motorbiciklijei* megérkeztek. *Keressen fel bennünket május 1—8. között a zagrebi autóvásáron az E pavillonban.* Egyes körzetek részére keresünk megbízható képviselőket. O. Žužek, jugoszláviai vezérképviselő, Ljubljana, Tavčarjeva 11.

— **Orvosi hír.** Dr. Hermann Károly külföldi tanulmányutjáról visszaérkezett és rendeléseit újból megkezdte.

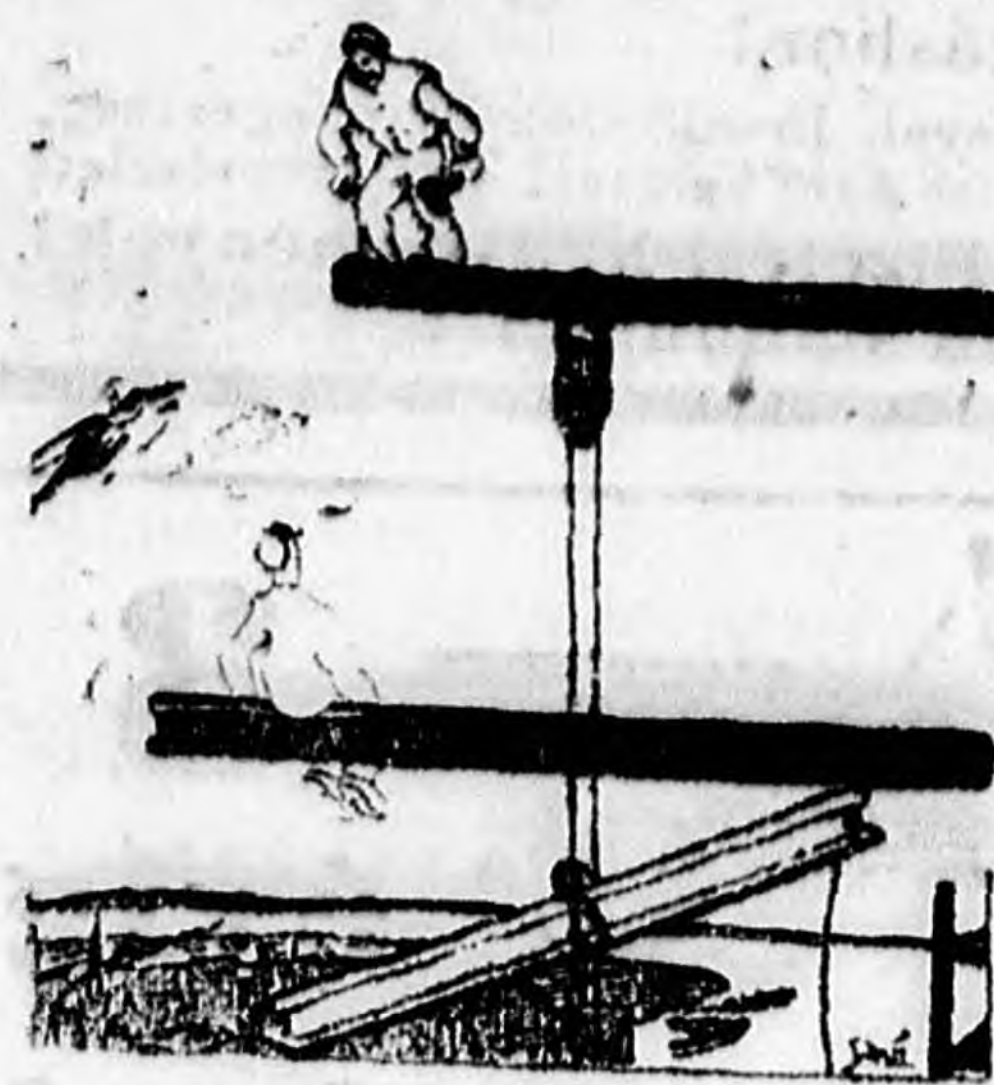
— **Frankopán-ünnep Petrovaradinban.** Noviszadról jelentik: A petrovaradini vártemplomban szombaton délelőtt tartották meg azt a gyászmisét, amelyet a Lipót császár által Bécsújhelyen 1671-ben lefejezett Frankopán Kristóf és Zrinyi Miklós emlékére minden évben megtartani szoktak. Vasárnap délelőtt ugyanebből az alkalomból ünnepi istentisztelet volt, amelyen a petrovaradini összes társadalmi egyesületek vettek részt és amely után zeneszóval végigvonultak a városon és a Vukovicvendéglőben hazafias ünnepélyt rendeztek.

— **Műkedvelők kedvezményes vasúti jegye.** Beogradból jelentik: Az államasutak vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amelyben közli, hogy a műkedvelő társaságok tagjai csak abban az esetben kérhetnek vasúti menetkedvezményt, ha kérvényüket a közoktatásügyi minisztérium üzemvezető osztálya is láttaozza. A rendeletről az összes vasutigazgatóságoknak értesítést küldtek.

— **Miniszteri biztosok a gimnáziumi érettségi vizsgákon.** Beogradból jelentik: A közoktatásügyi miniszter a tanév végi gimnáziumi érettségi vizsgákra miniszteri biztosokul a következőket nevezte ki: Lalevics Ilija közoktatásügyi inspektort Noviszadra a fiu- és a leánygimnáziumokhoz, Kangrga Jovan közoktatásügyi osztályfőnököt Szubotica-ra, dr. Vujovic Pál beogradi egyetemi tanárt a szentai gimnáziumhoz, Mandrovics Milán közoktatásügyi inspektort a velikibeckerekéi gimnáziumhoz, Sevarlics Miladin közoktatásügyi inspektort az állami és az I. orosz-szerb leánygimnáziumhoz Velika Kikindára, Szimics Milivoj felső pedagógiai rektort az állami gimnáziumhoz és az orosz krimi kadetiskolához Belackvára, Zsivangvics Jeremia felső pedagógiai tanárt Novi Vrbaszra, dr. Ibrovác Miodrag beogradi egyetemi tanárt a sombori gimnáziumhoz, Iltij Radivoj nyug. gimnáziumi igazgatót Bács-Petrováczra, dr. Boranics Dragutin zagrebi egyetemi tanárt a szrbobrani állami gimnáziumhoz és dr. Kulybakin Szevan egyetemi tanárt a harkovi orosz leánynevelő intézethez Novibecsejre.

ZÁLOGKÖLCSÖNT
nyujt minden értékkel bíró tárgyra, ékszerre, árura, zongorára, autóra, szőnyegre
Kereskedelmi és Iparbank
Subotica
VASUTI JÁRKAU LIZ M IN 418

KINTORNA



Mért nem nőülsz meg?
— Nincs bátorságom hozzá!

A modern kisanya, aki a soványító kura, a tornagyakorlatok, a masszáz, manikűr, charleston és más súlyos társadalmi kötelezettségei miatt, sajnos, nem mindig jut hozzá, hogy gyermekeit láthassa, igéző bakfis-ruhácskájában elindul hazulról, mert ötre be van jelentve a fodrásznál. Sietnie kell, hogy a cukrászdában is ott legyen idejében, mert hátha névsorolvasás lesz; a lépcsőházban azonban mégis meg kell állania egy percre, mert a nevelőnő kíséretében épp most jönnek haza délutáni sétájukról a gyermekek. Kisanya gondolkodó arccal, fűrkészve nézi őket, majd megszólal:

— Mintia valami változás volna ezeken a gyerekeken!... Mondja, madmazel, nincs itt valami tévedés? *Biztos, hogy az anyémekeket hozta haza?*...

A tanár, aki kissé szórakozott, társaságba megy és egyik ismerősét így üdvözlözi:

— Kezét csókolom, asszonyom! Hogy van a férje?

— De tanár ur — mondja a nő — én nem vagyok asszony!

— Ne mondja! Nem is tudtam, hogy a férje aglegény.

Krofuss a kávéházban megszólal:
— Pi-pi-pincér, ké-ké-kérek egy kaka-kapucinert.

Gelb szintén odaszól:
— Ho-ho-hozzon ne-ne-nekém is.

Krofuss erre feláll és szó nélkül pofon-ágja Gelbt. Nagy botrány, bírósági tárgyalás, a tárgyaláson a bíró ráförmed Gelbre:

— Nem szégyeli magát? Egy szegény, beszédhibás embert csufolni?

— De ké-kérem, én csak-u-u-ugyan da-da-dadogok.

— Ne tetesse magát! Én hallottam magát már rendszeresen is beszélni.

— Ja-ja! Mi-mi-nikor re-rendesen be-beszélek, akkor te-te-tetetem maga-magamat.

SPORT

A Fruska Gora

turista-egyesület közgyűlése

Noviszadról jelentik: A Fruska Gora turistatársaság most tartotta meg a noviszadi városháza nagytermében harmadik rendes évi közgyűlést, amelyen nagyszámú közönség jelent meg. A közgyűlést dr. Pavlas Ignjat, az egyesület elnöke nyitotta meg, aki rövidesen üdvözölte a megjelenteket és átadta a szót Gračanin Gája titkárnak, aki az igazgatóság jelentését terjesztette elő az egyesület múlt évi működéséről.

A jelentés megállapítja, hogy a Fruska Gora turistatársaság jelenleg 1200 fizető tagot számlál és így az ország harmadik legerősebb turistaegyesülete. A társaság a múlt évben nemcsak a Fruska Gora turisztikáját fejlesztette, hanem a turisztikát általában is, amennyiben összekötöttebe lépett az ország valamennyi turistaegyesületével.

A társaságnak Irigon, Ilokon, Rumán, Mitrovicán, Karlovcin és Beeskereken van fiókegyesülete, ezenkívül most van alakulóban Szomborban, Vrsacón, Noví-Vrhason és Indjián is fiókegyesület.

A titkári jelentés után megválasztották az egyesület vezetőségét, amely a régi maradt. Elnök továbbra is dr. Pavlas Ignjat, alelnökök Grossinger János és dr. Belajesles Vldimír, titkár pedig Gračanin Gája.

Kerékpár- és motorverseny Beeskereken. A beeskereki Buducsnoszt kerékpáregyesület vasárnap jól sikerült versenyt rendezett, amely a következő eredménnyel végződött: 1000 m. ifjúsági motor: 1. Wirth, 2. Lappy (Noviszad), 3. Huberter. 1000 m. senior: 1. Marcal (Szombor), 2. Szöllösi, 3. Burgner. 1000 m. ifjúsági kerékpár: 1. Steiner, 2. Franz, 3. Selgrad. 1000 m. női verseny. 1. Kozelkovic, 2. Szatmári, 3. Marcal. 2000 m. kihívási motorverseny. 1. Szabó, 2. Engl (Szubotica), 3000 m. junior: 1. Wirth, 2. Lambries, 3. Maruskovic. 1000 m. női motorverseny. 1. Szabó, 2. Grünfeld, 3. Szatmári. 5000 m. ifjúsági: 1. Wirth, 2. Lambries, 3. Steiner. 9000 m. motorverseny: 1. Engl (Szubotica), 2. Berberski, 3. Marinkovic. 1000 m. motorverseny (175 km): 1. Marinkovic, 2. Mauri, 3. Grünfeld. 5000 m. Motorverseny: 1. Berberski, 2. Szabó.

TÓZSDE

Zürich, május 2. (Zárlat.) Beograd 9.13, Páris 20.37, London 25.25 és ötnyelcad, Newyork 519 és hétnyelcad. Brüsszel 72.2875, Milánó 27.125, Amsterdam 208, Berlin 123.2125, Bécs 73.175, Szófia 3.75, Prága 15.40, Varsó 58.12, Budapest 90.60, Bukarest 3.32.

Beograd, május 2. (Zárlat.) Páris 224.90—222.90, London 277—276.20, Newyork 56.95—56.75, Brüsszel 7.935—7.925, Genf 1097—1094, Milánó 299.91—297.91, Berlin 13.535—13.505, Prága 169.70—168.30, Bukarest 36.25—35.75, Bécs 8.35—8.005.

Zagreb, május 2. (Zárlat.) London 276.20—277, Newyork 56.75—56.95, Zürich 10.94—10.97, Triest 297.24—299.24, Berlin 13.950—13.52.50, Bécs 809.50—803.50, Prága 16.830—16.910.

Budapesti értéktózsde, május 2. Magyar Hitel 102, Osztrák Hitel 69.80, Kereskedelmi Bank 136, Magyar Cukor 267, Georgia 26.50, Rimamurányi 127.80, Salgó 87.90, Kőszén 779, Bródi Vagon 6.8, Beocsini Cement 266, Násici 209, Ganz Danubius 282, Ganz Villamos 209, Roskányi 14.50, Atheneum 39.80, Nova 60.60, Levante 31. Irányzat szilárd.

Budapesti gabonatózsde, május 2. A gabonatózsde irányzata változatlanul szilárd. A hétfői üzletmenetben azonban az áreltolódások nem olyan nagyarányúak, mint szombaton voltak. Kivétel csak a készáruipiacon a tengeri árfo-lyamánál van, amely 40 ponttal emelkedett. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőipiacon: Buza májusra 33.70—33.82, zárlat 33.78—33.80, októberre 29.10—29.18, zárlat 29.08—29.10, rozs májusra 29.90—30, zárlat 29.88—29.90, augusztusra 22.86—22.94, zárlat 22.86—22.88. A készáruipiacon: Buza 33.15—35.20, rozs 29.70—29.90, árpa 23.80—24.70, sörárpa 25—27, zab 23.10—23.70, korpá 19.30—19.50, tengeri 21.40—21.70.

Budapesti állatvásár, május 2. A vágómarhavásárra 463 állatot hajtottak fel. Árak kilónként: Ökör legjobb 100—114, kivételesen 124 fillér, közepes 80—96, gyenge 60—76, bika legjobb 92—108, kivételesen 112, közepes 64—88, gyenge 60—74, tehén legjobb 98—100, kivételesen 116, közepes 78—94, gyenge 58—74, kicsontozni való marha 32—58. A sertés-vásárra 4600 sertést hajtottak fel. Árak kilónként élősúlyban: Könnyű sertés 1.40—1.46, közepes 1.60—1.66, nehéz 1.80—1.84 pengő.

Elszakíthatatlan harisnyák
csak a BRAGA SCHÖNBERGER-nél
Noviszad, Jevrojska ul. 6.



ODYSSEUS
HÉT LAKOMÁJA
REGÉNY
IRTA
FRANK HELLER

(31)

Amikor az átvirrasztott éjszaka után beköszöntött a hajnal, a detektív csak annyit jelenthetett a házigazdának, hogy nem történt semmi. Ennek a magyarázatát abban látta, hogy Collin és Lavertisse nem vették észre előző nap az újságban az étlapot és az abban foglalt értesítést.

— Ebben a menüben azt írtuk, hogy »Jagságban« — mondotta Mr. Kenyon haragosan. — Irjuk egy új étlapba azt, hogy »kiéhezhető«.

Alkyon Argyropoulos összerendezte. — Csak nem gondolja Kyros komolyan, hogy ilyen büntetést...

— Hát nem kémkedett betekig ön után? Nem közölte az ön szándékait és titkait társaival? Nem csaltak ki öntől ötvenezer frankot? Nem ön maga mondta, hogy még csak néhány nappal ez előtt is betörték a villájába és egy értékes ékszeret vittek el?

— Igen, De...

— Legyen egész nyugodt. Még nagyobb gazságokra is készülnek. Az étlap, amely a »kiéhezhető« szót fogja kezdőbetűiből alkotni, ma meg fog jelenni az újságban és ma éjszakára még külön meglepetést tartogatok a professzor ur számára! Az emberi szem jól lát ugyan, de a villanyáram...

A »Potins de Paris« déli számában a következő étlap jelent meg:

Antipasta
*
Friture de goujons
*
Foie de veau...
*
Artichauts
*
Mousseline de marrons
*
Éclairs

Délután Kenyon elektromos vészjelző-készülékeket szereltetett fel a ház körül. Minden ajtó és ablakot összekapcsoltak a lépcsőféliárat elsőemeleti részével, ahol a detektív akarta tölteni az éjszakát. Az őrséget ennek ellenére sem vonták be sem kiunt, sem bent. Este hat órakor Kenyon a fogoly szobájába ment és közölte vele óvintézkedéseit, valamint azt a hírt, amit barátainak a »Potins de Paris« utján küldött. Mr. Graham csak egy ásitással válaszolt.

A detektív dühbe gurult.
— Talán azt képzeli, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak? Biztosítatom az ellenkezőjéről.

— Ki akar éheztetni?
— Ha szükséges, igen.
— Azt hiszi, hogy ez sikerülni fog?
— Egész biztos vagyok benne.

Mr. Graham megfordult matracán és hátat fordított a detektívnek. Ennél világosabban nem lehetett kifejezni, hogy az audienciának vége van.

Kenyon megvizsgálta a szoba falait, a padlózatot és a lakatokat. Majd visszavonult. A családék jó helyen volt, a vadnak jönni kellett és bele kellett esni a csapdába.

Ez az éjszaka azonban várakozás ellenére ép úgy telt, mint az előző. Semmi sem történt, ami Mr. Kenyon óvintézkedéseit igazolta volna, semmiféle gyanus jelenség vagy nesz nem zavarta az éjszaka nyugalmát.

Reggeli után a detektív pihenőre tért, hogy erőt gyűjtsön a következő éjszakra. Alkyon Argyropoulos előbb meggyőződött róla, hogy alszik, majd felment a fogoly szobájába. Mr. Graham a pipáját szivta. Mr. Kenyon utasítására huszonnégy órája-bőjtött, amit azonban nem lehetett észrevenni rajta, Jólakott-nak és megelégedettnek látszott.

— Alkotó, te csunyan visszaéltél bizalmammal!

Mr. Graham nem válaszolt.

— Tudsz róla, hogy az Argos-győző villanydrótok hálózatúvaj verte körül a házat? Senki sem jöhet be, ugyhogy ne szerezzen róla tudomást. Még mindig reméled, hogy barátaidtól segítséget kapsz?

Mr. Graham tovább szivta a pipáját.

— Tudod, hogy nem kapsz enni addig, amíg barátaidat nem keríti kézre?

Mr. Graham most sem felelt.

— Miért éltél vissza ilyen csunyan a bizalmammal?

Mr. Graham végre kivette a pipát a szájából.

— Nincs oka semmi panaszra! — szölt, majd újra elhallgatott és többé nem lehetett egy szót sem kivenni belőle. Kis idő múlva a milliomos lefelé haladt a lépcsőn, a homloka borús volt.

Néhányszor megállt és körülnézett. Szavakat mormolt magában, amelyek úgy hangzottak, mint jóslatok vagy esküformák.

Ez az éjszaka ép olyan nyugodtan telt el, mint az előzőek. Semmi gyanus jelenség nem merült fel és amikor a reggel beköszöntött, Mr. Graham még mindig a helyén volt. A negyvenyolc órai koplalás azonban egyáltalán nem látszott meg rajta és az arca rózsább volt mint valaha. Azonban hallgatagabb is volt, mint máskor, amikor volt gazdája délelőtt újból látogatást tett nála. A milliomos maidein félelemmel nézett rá.

— Láthatod, hogy ellenfeled, az Argos-győző betartja azt, amit ígér! Két napja nem kaptál enni. És ha azt reméled, hogy ma kapsz, akkor tévedsz!

Mr. Graham nyugodtan szivta a pipáját.

— Tudod, hogy az Argos-győző új villanydrótokat rendelt, amelyekkel a házat úgy fogja körülszöni, mint a pók áldozatát?

Mr. Graham füstfelhőbe burkolózott.

— Nem vagy éhes?

Mr. Graham hallgatott.

— Végeredményben — a milliomos félénken az ajtó felé nézett — végeredményben jó szakács voltál. Talán — újból az ajtó felé tekintett és halkította a hangját — talán be tudnék neked csempészni valamit ennivalót. Akarod?

Mr. Graham kivette a pipáját a szájából.

— Maga egy kedves derék öreg ur. Kár magáért.

A milliomos összerendezte.

— Hogy érted ezt?

— Ugy, hogy rossz társaságba került.

Pipájával abba az irányba mutatott, a hol a detektívnek kellett tartózkodnia.

De ha valamit megígér nekem, akkor még mindent rendbe lehet hozni.

— Milyen ígéretet tegyek? Mit kívánsz? Valamit ennivalót?

(Folytatása következik.)

PÉNZ-hez juthat könnyen, ha az állami osztálysorsjáték 5-ik húzásán részt vesz, ahol május 7-től 31-ig 64.000.000 dinár értékű nyeremény kerül kihúzásra. Sorsjegy árak: negyed 125— dinár, fél 250— dinár, egész 500 dinár, dupla egész 1000 di ár. Eladja és szétküldi BRISTOL TRAFIK NOVISAD, Željeznička ul. 27 Tel. 25-96



OESTERREICHISCHE AUTOMOBIL FABRIKS A. G. vorm. AUSTRO-FIAT!

minőségi teherautókat minden célra és minden foglalkozáshoz!

Teherautókat 1750 kg, 3000 kg, 5000 kg teherbírással, legmodernebb autók alacsony keretű kocsikkal, 16-35 személyre, egészségügyi autók, auto-tűzfecskendők, tűzoltó-fecskendők minden kivételben. Egyes körzetekre szolvens képviselőket keresek. Vezérképviselőt; Mérsékelt árak!

4175

O. ŽUŽEK, LJUBLJANA, Tovčarjeva ulica br. 11. Fizetési kedvezmények!
Keresse fel a zagrebi autóvásáron május 1-8 között az „E” pavilonban standunkat!

NYILT-TÉR

Hirdetmény

A szubotici zsidó hitközség előjárósága templomi énekkara részére jóhangu zsidó nőket keres megfelelő fizetéssel. Zeneileg képzett énekesnők előnyben részesülnek. Érdeklődők jelentkezzenek a hitközségi irodában.

Az előjáróság

Folyó hó 8-án délután 2 órakor

nyílt árverésen

kiadatik a paláci strandfürdőn idei nyári szezonra fodrász, manikűr és fényképészeti üzlet. Árverési feltételek megtudhatók Strand-fürdő igazgatóságánál.

4392

Igazgatóság

Ceresit

a legjobb új szer

nedvesség ellen,

kezelése egyszerű,
továbbá egyéb

épületanyag

kapható a legelőnyösebb áron
a főképviseletnél

Hönigsberg és Deutsch
Zagreb, Ilica 53. — Telefon 92

4264

SZANATÓRIUM SUBOTICÁN

amely esetleg Hotel Pensionnak
is igen alkalmas, orvosi berendezéssel együtt

bérbeadó vagy örökáron eladó

Értesítést ad — **Dr. Strelitzky Dénes**
Subotica, Aleksandrova ulica 1.



Kerti szék

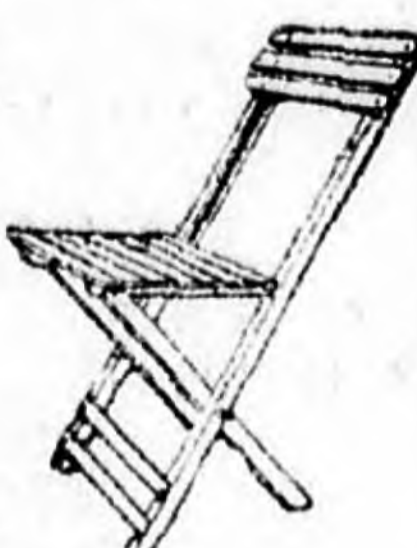
Olcso, kényelmes, tartós

Több 1000 használatban!

Kérjen árajánlatot

BRAČA SPITZER

Subotica 2042



TRENCSEŇTEPLIC (SZLOVÁKIA)

Csodás eredménnyel gyógyít

reumát, csúzt, köszvényt

Legerősebb kénes melegfürdők

Alluviális iszap

Panzió 40 évkoronától kezdve

Felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság

172

1 drb Badénia tu hevitett 8-as

magánjáró

továbbá 1 drb 8-as láncos ma

gánjáró használt, de gyárilag

teljesen újított állapotban

raktáron

Gustav Findeisen i Drug

NOVISAD

Hotel Orient-épület

4363

Gabonaszakmabeli, nőtlen izr.
fiatalember, jó családból, tőkével

társulkerestetik

évtizedes, jóforgalmu gabonaüzletbe. Járási székhely, Bácska szivében, a cégnek saját 150 vagon raktárai vannak. Ajánlatok: „Jövő” jelige alatt Kardos hirdetőjébe, Novisad kéretnek. 43 0

Felhívás!

Alulírott megvettem Betyák Gyula tulajdonát képező „Mir” vendéglő berendezésének egy részét. Felkérem az esetleges hitelezőket hogy követeléseiket **8 napon belül** jelentsék be nálam a „Mir” vendéglőben, mert későbbi bejelentések nem vétetnek figyelembe.

Subotica 1927 április 30.

4241

Vidákovics Kálmán

Bükkhasábfa

10% doronggal . . . ára 2000 dinár

bárdolt bükkdorong . . . 1300 „

Téli vágás 4214

Az árak májusi szállásra értendők

Eladás csak nagyban!

Vlastinstvo Kutina, posta Kutina

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém az igen tisztelt rendelőimet értesíteni, hogy szabóműhelyemet a Rudics ul. 9. szám elől a

Zrinjski trg 2. szám alá

Csajkás ház, az udvarba helyeztem át. A n. b. közönség további szives pártfogását kérve, állok szolgálatukra

Miskolczy Vince férfi szabó

4332

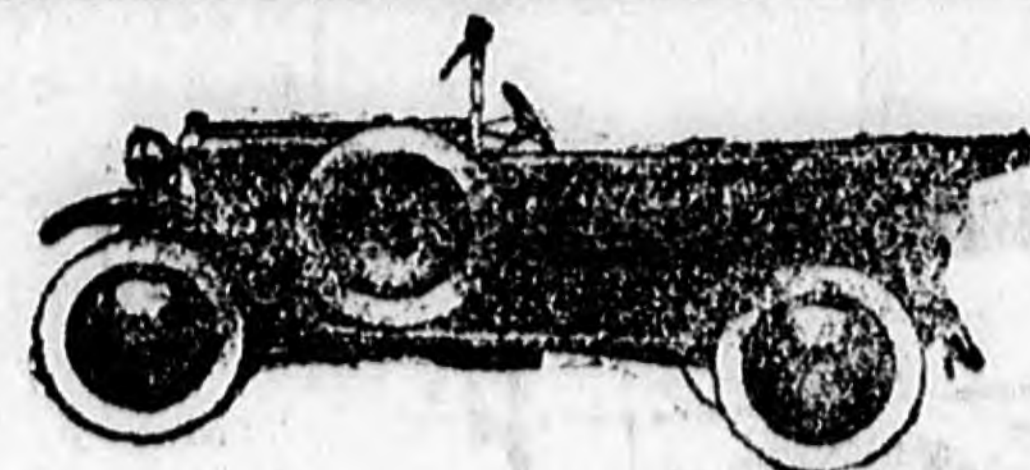
Szabadalom

Teljesen új és nélkülözhetetlen újítás SHS és magyar szabadalma

eladó

Announcenexpedition Kovačić, Maribor

431



3 évig

ingyen autózni

nem lehet, de megtakaríthat annyit, ha Peugeot-kocsit vesz. A

Peugeot-autó

4177

a legrégebbi minőségi márka. Minőség, elegancia, gazdaságosság és ár tekintetében az egész világon fölülmulhatatlanok. Minden terepre egyaránt alkalmas. A legkisebb benzinfozgasz és világrekordja a Peugeot-gár tulajdona. Minden 1927-es típus és pedig 5/12, 9/28, 11/35 HP, 2, 3, 4 és 6 üléses és minden alkatrész ab Ljubljana raktár és utazókocsi állami illetékmentesen kaphatók. A négyüléses 5/12 HP Peugeot-kocsi vételára nem nagyobb, mint egy pótkocsival ellátott motorbiciklő.

Keressen fel bennünket

május 1-8 között a zagrebi autóvásáron az E. pavilonban. E ves körzetekre keresünk képviselőket. O. Žužek, jugoszláviai vezérképviselő Ljubljana, Tavčarjeva 11

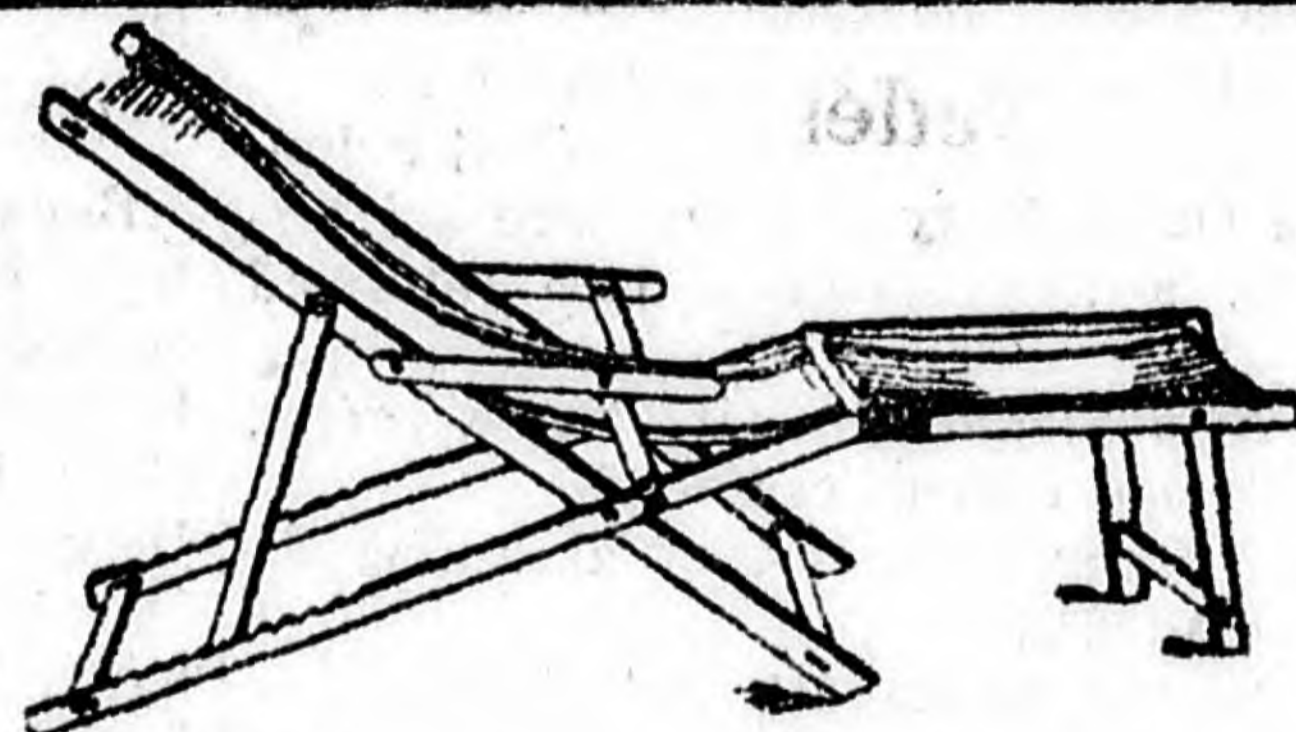
Megvételre keresünk

3-3 1/2 HP 1200-1340 fordulatszámú 220 Voltos 42 per.

forgóáramu motort.

Minerva nyomda Subotica

4349



Nyugágy

keményfából, I-a lenhuzattal, elsőrendű kivitel **darabonként Din. 170** ab Subotica, nagyobb vételnél megfelelő árendmény.

Weitzenfeld és Társa, Subotica

Elsőrendű, puhafával égetett **MÉSZ**

Saját iparvágányról rendelkező mészégető telepünkről **VAGON-TÉTELEK**EN, valamint **TÉGLA**

minden minőségben és mennyiségben **KAPHATÓ**

Glied Bernát

„István” téglagyár, Subotica

Városi iroda: Zrinjski trg 31. Telefon 873. Gyári telefon 80

Gyümölcsfa permetező!

Höchst — Arsenat

Németországi szabadalom. Magyarországon kötelező a használata. — Szőlőmoly, pókhálós hernyó és ilonca ellen

Sugár Manó

Telefon 47.

591

I-a angol gépszijak, eséplőponyvák, rostalemezek, dobsinek golyóscsapágyak, kazán- és gázcsövek, oxigén, armaturák, autó- és hintógumik, Ewart- és Galláncok, tömitések, gép, cylinder, traktor és nyersolajak, Hille féle motorok, „Hamba” kazánköelleni szer jutányosan kapható

Kemény Gyula

műszaki üzletében

SUBOTICA

Jelašiceva ulica 5

A zagrebi kiállításra

1927 május 1—május 8

Mercedes-Benz személyautó

(Világmarka)

legújabb típusok a már kiválóan bevált 10/35, 16/50, 15/70/100 és 24/100/140 PS kompresszoros modelleken kívül, amelyeket a gyár a nagy kereslet és modern újítások folytán tovább is gyárt.

Daimler-Benz teherautók

1¹/₂—5 tonnánál a leghosszabb életű járművek.

A Mercedes-Benz, Daimler-Benz-gyártmányok a legjobb minőségük és rendkívül leszállított áraik folytán a

a világ legracionálisabb nagyjárművei

Győződjék meg a kocsik kiállításának szoliditásától és az ár olcsóságától. Az első nem lepheti Önt meg, minthogy azt mindenki tudja, de az utóbbi csodálatba ejti Önt is.

Az 1926 októberi berlini autókiallításán, ahol az új Mercedes-Benz-modellek először kerültek bemutatásra, a Mercedes-Benz-stand a Hanomag-standon kívül a leglátogatottabb volt.

Daimler-Benz lafetta-motorfecskendők

kézlerőre.

Nélkülözhetetlen minden községben!

Tátra 8 automobilonok

4/14—20 PS-ig.

Személykocsi 4 ülésel. Teherkocsi 1 tonnával.
Omnibusz 8 személyre.

A Tátra-autót **szakértők** dicsérik, mint Jugoszláviára legalkalmasabb és leghosszabb életű négyszemélyes kocsit, amely lebegő tengelyével és automatikus rugózásával a rossz uton kétszer olyan gyorsan halad, mint akármelyik más négyüléses autó lebegő tengely nélkül.

A **hozzaértők** nagyrabecsülik, a laikusok és azok, akik nem egészen ismerik, mint minden más kiválót, ezt is félreismerik.

Hanomag kétüléses

közlekedési eszköze gazdagnak és szegénynek!

Üzeme olcsóbb, mint a közép nagyságú motorkerékpáré. Motorja elpusztíthatatlan és minden különösebb zavarlehetőség nélkül. Benzinfogyasztása 2—3 kg.

Ön azt mondja, minden szép és jó, de a formája? A konstruktor mondja Önnek, hogy a formának elsősorban praktikusnak kell lenni, minthogy ennek az olcsó közlekedési eszköznek tulajdonosa a legtöbb esetben nem tart soffit és így a kocsit tisztításának csak kevés munkát szabad okozni. Ezt elősegíti a lekerekített, sima felülete. A forma a helykérdésre is kihatással van. A lényeg az, hogy ennek a kocsinak üzemeltetési költségei az Ön pénzügyi erejét nem haladják túl. Egyebekben gondoljon csak az állandó nagy harcra a hosszuhaj és a **bubifej** divatja között. Hasonló az eset az autópépítés terén is, ahol a régi unpraktikusságnak helyet kell adni az újnak és modernnek. Minden csak **szokás** és Ön is, mint mindenki más és mint mindenütt másutt, hozzá szokik a **KIS HANOMAG** formájához, mert ez a „szabás” praktikus és kényelmes.

B. M. W. a vezető német motorkerékpár

kéthengeres, 500 ccm., kardanindító

A Targa-Florida 1927. ismételt nyertese

Az, ami a Mercedes-Benz az autópépítésben, az a B. M. W. (Bayerische Motorenwerke München) a motorkerékpár építésében. **Elitgyártmány.**

Vezérképviselőt:

CHRISTIAN NUSSER

Jugoszlávia legrégibb autóképviselője

BEGRAD, Knez Mihajlova 52. Telefon 2814. ZAGREB, Vrhovčeva ulica broj 7. Telefon 975.

Képviselőket:

Novisadra és környékére: August Bachinger, Novisad, Sibirjanin Janka 22.
Dalmáciára: Juraj P. Vlnović, Makarska.
Losnijára: Ing. Alois Pfeningberger, Sarajevo, Fra Jukića 14.
Hercegovinára: Dušan Marinković, Mostar.

4372

Kereskedők ügyelmebe!

Kézzel varrott paplanok minden minőségben a legolcsóbb áron kaphatók
S. Kramer Subotica, Trumbićeva ulica 11.
Szabó és paplanvarró gyári áron. 10046

Hirdetéseket

Sentán a Bácsmegeyi Napló részére

Molnár Sz. Vince vesz fel.

Komlódrót

cinézott és fekete, minden számban, gyárszerű lerakat. Legolcsóbb árak mellett novlandi raktárról rögtön szállítok. Szükséglet!

meglepeten olcsón

szerezheti be önlam. Meggyőződésről kérje be **ÁRAJANLATOMAT.**

Kuszli Gyula

vaskereskedés
Novisad, Tomerini ul. 8.

Jegygyűrűk

valódi 14 kar. aranyból

párja Din. 150

Ádám ékszerésznél

Subotica, Rudić ul. 6. 340

Üveg, porcellán, képkere-

tező és kölesnévelény üzletemet június 1-én gyümölcs piacra Kerek és nagybazar közé helyeztem át, ahol szortírozott raktárral, szolid kiszolgálással kérem a t. közönség támogatását

Berkes József

Zrinjski trg 9. 1139

Üzletáthelyezés

Értesítem az igen tisztelt rend 151met, hogy üzletemet Sokoška, volt Gombkötő-utca 1. szám alá, dr. Popović ügyvéd házába helyeztem át. Kiváló tisztelettel

PETRÓ KÁROLY

d.vatipész.

4 szobás

modern

uri villa

par írozott udvarral, azonnal átvehető és beköltözhető, kedvező fizetési feltételek mellett

4072 eladó.

Bodor Lajos ügynök

V.-Bečerek, Begejski red 8

5000 darab új sörösüveg

sárgaszínű, parafadugóra, nagysága 385, ára 2.80 dinár darabonként. Érdeklődni Fischer Adolf üvegkereskedőnél Stara Kanjiža, 1272

Muharmag Raffia

4310

Kékkő

legolcsóbban

Körösi Géza

eügnél

Telefon 518

ÖRÖMÉT FOGJA LELNI

a virágnevelésben, növényei dús és egészséges fejlődésében, ha

KANIPOS

NÖVENYTÁP SÓT 3678

használni, mert nem elég a virágot csupán öntözni, hanem azt táplálni is kell.

Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban, virág- és magkereskedésekben.

Ára 12 és fél dinár. Készíti:

SCHUMACHER ZOLTÁN

gyógyszerész és vegyészeti laboratórium, Crvenka (Bačka)

MÉSZ

CEMENT

FASZÉN

TÜZIFA

kicsinyben és nagyban kapható

ILLGENN Károlynál

I. kör, Sokolska

(Gombkötő) ulica 17

TELEFON 661 2323

Tartós festést

garanciával készít

SPITZER J.

35 éve fennálló

szobafestő és mázoló

vállalat Subotica, Strossmayerova ulica 8.

Ügyázzon a szemére!

Csak szaküzletben vásároljon! A valódi „ZEISS” szemüvegek gyári lerakata

A. MAYERHOFF

Vel. Bečkerék

Aleksandrova ulica 10.

Subotica, Aleksandrova ul. 9.



Zongorák Piantók a világ legjobb márkái. Hosszú élettartam részleges fizetésre a legnagyobb raktár az országban

KAIN

hangszerkészítő Subotica, Városháza épület.

4325 Komplet

gőzfürdő

eladó

Michael Ott

Krnjaja (Bácska)

„CRÈME MAJALA”

ARCKRÉM, SZAPPAN és PUDER

a legjobb szépítő és szépítőelleni szerek

KAPHATÓ: SUBOTICÁN NADA Drogeria, Strossmayerova ul. 9.

Postai átvételre: Apotek Šikrič, Do'n'a Lenda a Slovenija

Üzletáthelyezés

miatt a raktáron levő áruimat

mélyen leszállított áron

kiárusítom

Návay István

szabó cég — nagytelephelyű

Kedvező fizetési feltételek

Épület - műbutor - parkett

állandó raktár

FISTER 12075

géperőre berendezett épület- és műbutor áruháza

Subotica, Gajeva 38

Tel.: 4-20 Árajánlat díjmentes

Az automobilonok világ bajnoka



megérkezett és egyes kocsik azonnal szállíthatók, kedvező frankvételük folytán egyharmadrésszel a gyári áron alul.

Keresse fel május 1 és 8. között a zagrebi autóvásáron az E pavilonban standunkat.

O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11

Kraljevica

a Felsőadrián, Sušaktól gőzhajóval 3/4 óra

Tengeri-, nap- és homokfürdők

300 több bereendezett szoba

Hotel Union, Hotel Miramare, Pension Praha, Pension Schweikert, Restauracia Zrinjsky, „Bosna” étterem és törökkávéház, Narodna Kavana étterme és sok más étterem

Felvilágosítást készséggel nyújt a

Društvo za promet stjenaca u Kraljevici

és a

Bácsmegeyi Napló Iűrdőosztálya

4373

FLY-TOX! Fontos lőtenyésztőknek és gazdaságoknak,

mert növeli a lovak és a gazdasághoz tartozó állatok erejét és a darazsak, valamint lőtetű csipésének veszélyétől azokat megóvjá.

Kérjen ajánlatot!

Kapható minden drogeriában, jobb fűszerüzletben, vagy a képviselőnél:

Kérjen ajánlatot!

T. Subašić és Társa drogeriájában Beograd, Knez Mihajlova ul. 25

